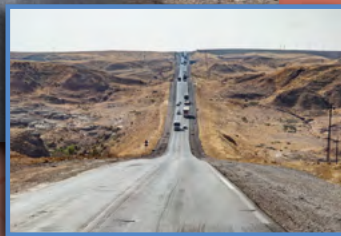

Informationen für Geflüchtete aus dem Irak

Agahî ji bo penaberên ji Iraqê

Impressum

AMIF-Projekt „Identität und Respekt –
Landesweite Flüchtlingshilfe Schleswig-Holstein“
Telefon: 0431 55685646
projekt@frsh.de
www.frsh.de

Das Projekt Landesweite Flüchtlingshilfe ist Teil der Projektpartnerschaft „Stärkung und Weiterentwicklung der Aufnahmestrukturen für Geflüchtete in Schleswig-Holstein“ und wird gefördert aus Mitteln des Asyl-, Migrations- und Integrationsfonds und der UNO Flüchtlingshilfe.

Titelfotos: Katarina Willems
Übersetzung: Muathe Abdu, ARIANA Übersetzungs- und Dolmetscherbüro GmbH
Gestaltung: www.freytag-design.de
Druck: PinguinDruck, Berlin

Kiel, Januar 2025

Einleitung

Der Irak als Herkunftsland

Laut Angaben des Statistischen Bundesamtes befanden sich 281.340 Iraker*innen zum 31.12.2023 in Deutschland. Zu Beginn des Jahres 2024 gehört der Irak laut Angaben des Landesamtes für Zuwanderung und Flüchtlinge Schleswig-Holstein (LaZuF SH) zu einem der zehn zugangsstärksten Herkunftsländer Asylsuchender in Schleswig-Holstein. Ähnlich sieht es laut BAMF-Statistik auch auf Bundesebene im ersten Quartal 2024 aus, wo Iraker*innen die viertgrößte Antragsgruppe nach Herkunftsländern stellten.

Die Gründe, warum Menschen aus dem Irak nach Deutschland und Schleswig-Holstein kommen, sind vielfältig. Der Irakkrieg 2003 beendete die langjährige Herrschaft Saddam Husseins im Land und führte zu einer mehrjährigen militärischen Besatzung durch die USA und ihre Verbündeten, was zu Instabilität, Gewalt und einer Änderung der Machtverhältnisse führte.¹

Somit geht der letzte aktuelle Lagebericht des Auswärtigen Amtes aus dem Oktober 2022 von zahlreichen Menschenrechtsverletzungen aus. Religiöse Minderheiten leiden faktisch unter z. T. verfolgungsintensiver Diskriminierung und der irakische Staat kann den Schutz von Minderheiten nicht landesweit sicherstellen. Fortdauernde Korruption und Gewalt durch bewaffnete Milizen können weitere mögliche Gründe für eine Entscheidung sein, das Land zu verlassen.

Trotz der prekären Situation im Irak hat die deutsche Bundesregierung mit der Republik Irak im Sommer 2023 eine gemeinsame Absichtserklärung verhandelt, welche weiterhin von der Bundesregierung geheim gehalten wird (Stand: Mai 2024). Dem vermeintlichen Wortlaut ist zu entnehmen, dass insbesondere die freiwillige Rückkehr von Iraker*innen

¹ Nähere Informationen dazu finden Sie auch im Schlepper-Artikel von Prof. Dr. Jan Ilhan Kizilhan, abrufbar unter: https://www.frsh.de/fileadmin/schlepper/schl_108/s108_56-59.pdf

gefördert werden soll, die in der Bundesrepublik Deutschland kein Bleibe-
recht haben. Gleichzeitig berichtete Pro Asyl im Oktober 2023 über eine
verschärfte Abschiebepolitik gegenüber ausreisepflichtigen Iraker*innen.

Darüber hinaus gab das schleswig-holsteinische Ministerium für Soziales,
Jugend, Familie, Senioren, Integration und Gleichstellung am 26. Februar
2024 einen Erlass heraus.² In diesem wird eine Rückführung von vollzieh-
bar ausreisepflichtigen Iraker*innen in ihr Heimatland als „grundsätz-
lich möglich“ beschrieben, mithin können auch Menschen abgeschoben
werden, ohne dass eine Straftat oder eine Einschätzung als Gefährder*in
vorliegen müsse. Auch eine Rückführung von Jesid*innen wird darin
nicht ausgeschlossen.

Vor diesem Hintergrund möchten wir
mit dieser Broschüre daher auf die aufent-
haltsrechtlich prekäre Situation von gedul-
deten Iraker*innen aufmerksam machen
und Perspektiven aufzeigen, mit denen
sie ihren Aufenthaltsstatus verfestigen
können.

**ACHTUNG: Diese Broschüre
ersetzt keine professionelle
Beratung durch eine Beratungs-
stelle und/oder eine
Anwältin/einen Anwalt!**

Situation im Irak

Das Auswärtige Amt beschreibt in seinem Lagebericht von 2024³ eine
weiterhin äußerst prekäre Sicherheitslage im Irak. Zahlreiche Menschen
seien auf humanitäre Hilfe angewiesen. Darüber hinaus wird auf weit
verbreitete Verstöße gegen die Menschenrechte – auch durch staatliche
Stellen – und auf Gewalt hingewiesen, die sich auch gegen die Zivilbevöl-
kerung richtet. Der Bericht von *Human Rights Watch* für 2023 zeichnet
ebenfalls das Bild eines fragilen und äußerst gespaltenen Landes.

Neben den Akteuren des irakischen Staates würden – laut Auswärtigem
Amt – auch Milizen und paramilitärische Gruppen immer wieder Einfluss
auf die Sicherheitslage in den unterschiedlichen Landesteilen nehmen.

² Der Erlass ist abrufbar unter: <https://www.frsh.de/artikel/msjfsig-irak-rueckfuehrungen> (abgerufen am 23.04.2024).

³ <https://fragenstaat.de/dokumente/248197-lagebericht-irak-04-2024/?page=1>

Regionale Akteure wie der Iran und die Türkei würden ebenfalls Einfluss
im Irak ausüben. Zudem sei es auch im Jahr 2023 zu Anschlägen durch
den sogenannten Islamischen Staat (IS) gekommen. Somit mangelt es an
Stabilität und der irakische Staat kann keine ausreichende Sicherheit für
seine Bürger*innen – insbesondere für Angehörige einiger Minderheiten
– gewährleisten. Auf seiner Internetseite warnt das Auswärtige Amt vor
Reisen in den Irak (Stand: 14. Mai 2024).

Die wirtschaftliche Situation im Irak ist nicht besonders gut, so der Bericht
des Auswärtigen Amtes. Die irakische Industrie sei stark vom Ölsektor ab-
hängig. Viele Menschen würden in Armut leben; Korruption sei verbreit-
et. Eine zuverlässige Versorgung mit Strom und Wasser sei nicht immer
für alle Menschen gegeben. Nur etwa die Hälfte der Bevölkerung habe
Zugang zu sauberem Trinkwasser. Darüber hinaus verschärfe sich die Situ-
ation laut Angaben von Amnesty International durch die Auswirkungen
des Klimawandels noch weiter. Laut Einschätzung des renommierten Psy-
chologen und Irak-Kenners Prof. Dr. Jan Ilhan Kizilhan, Tübingen, sei die
medizinische Grundversorgung nicht in allen Landesteilen sichergestellt;
insbesondere auch die Versorgung psychischer Erkrankungen sei prekär.
Die irakische Bevölkerung setzt sich aus unterschiedlichen ethnischen und
religiösen Gruppen zusammen, die in den verschiedenen Landesteilen
unterschiedlich stark vertreten sind. Auf Grund einer konfliktbehafteten
Geschichte, komme es laut Prof. Dr. Kizilhan immer wieder zu Auseinan-
dersetzungen zwischen diesen Gruppen. Zudem kommt es zur Diskrimi-
nierung und es fehlt der Schutz von ethnisch-religiösen Minderheiten
wie etwa den Jesid*innen, Drusen und Christ*innen.

Eine hohe Zahl Binnenvertriebener gehört zu den Folgen. Von diesen
würden viele – laut Prof. Dr. Kizilhan – bereits seit mehreren Jahren in
Flüchtlingslagern leben; eine Vielzahl dieser Menschen leide unter
Traumata und psychischen Erkrankungen. Ein aktuelles Gutachten von
Pro Asyl und Wadi e.V. kommt zu der Einschätzung, dass Angehörige
von Minderheiten meist kaum reale Fluchtalternativen innerhalb des Iraks
hätten; auf Grund von Erfahrungen und aus Sicherheitsbedenken würden
sie Rückhalt in ihrer eigenen Gruppe suchen und blieben zusammen.
Laut Berichten von Amnesty International aus dem Jahr 2022 kommt
es zu Folter und anderen Misshandlungen in irakischen Gefängnissen.

Zudem seien unfaire Gerichtsverfahren oder Inhaftierungen ohne Anklage, insbesondere bei mutmaßlichen Anhänger*innen des sogenannten IS, zu beobachten. Laut Amnesty International gilt im Irak weiterhin die Todesstrafe, die auch noch immer vollstreckt wird. Vor allem Journalist*innen, Menschenrechtsverteidiger*innen und Aktivist*innen seien in großer Gefahr. Immer wieder seien sie Ziel von Inhaftierungen; Übergriffe ihnen gegenüber blieben häufig ungeahndet. Das ZDF berichtete am 29. April 2024 über den Mord an der Influencerin Om Fahad und beschreibt ein verschärftes Vorgehen gegen „(...) alles, was nicht der islamistischen Ordnung entspricht, (...)“.

Das Auswärtige Amt stellt im Jahr 2022 in seinem Bericht über die asyl- und abschiebungsrelevante Lage fest:

„Die Sicherheit von Rückkehrern aus dem Ausland ist von einer Vielzahl von Faktoren abhängig – u. a. von ihrer ethnischen und religiösen Zugehörigkeit, ihrer politischen Orientierung und den Verhältnissen vor Ort.“

Prof. Dr. Jan Ilhan Kizilhan hält Abschiebungen zurzeit für nicht vertretbar, angesichts der prekären Situation im Irak für Minderheitsangehörige.

Aktuelle Entwicklungen zum Aufenthaltsstatus Geflüchteter aus dem Irak

Iraker*innen stellen ab dem 31. August 2023 mit 28.224 Personen die größte Gruppe ausreisepflichtiger Menschen in Deutschland, davon verfügen 25.623 über eine Duldung.

Die fehlende Klärung der Identität – d.h. der amtlichen Bestätigung der Personendaten – ist häufig ein Hindernis, um eine Ausreise, Rückführung oder Abschiebung zu vollziehen. In vielen Fällen unterblieb eine Abschiebung aber auch, weil der Irak bisher – von Ausnahmen abgesehen – nur freiwillige Rückkehrer*innen zuließ. Dieses Hindernis wird seit Sommer 2023 mit einer deutsch-irakischen Absichtserklärung⁴ in den Blick genommen.

⁴ <https://fragdenstaat.de/dokumente/249103-entwurf-ruecknahmeabkommen-deutschland-irak/>

Zum anderen wird eine verstärkte Kooperation im Bereich Identitätsklärung zwischen dem Irak und Deutschland angestrebt. Dabei geht es um die Identifikation und Ausstattung der Staatsbürger*innen im jeweils anderen Land „mit geeigneten Ausweispapieren“. Zudem soll der Austausch biometrischer Daten (z.B. Fingerabdrücke) und eine Befragung durch Botschaftsmitarbeitende möglich sein.

Laut Angaben von Pro Asyl im Oktober 2023 steigen die Zahlen von Abschiebungen in den Irak wieder an, nicht zuletzt auch auf Grund der größeren Zahl ausgestellter Passersatzpapiere. Die Möglichkeit der Abschiebung und die mangelnde Transparenz bezüglich des Abkommens zwischen dem Irak und der deutschen Bundesregierung schüren die Unsicherheiten und Ängste von Iraker*innen vor potenziellen aufenthaltsbeendenden Maßnahmen auch in Schleswig-Holstein.

Mit der vorliegenden Broschüre sollen die Probleme der hiervon betroffenen Personengruppe besonders in den Blick genommen werden. Als Handreichung für Geflüchtete und Unterstützende versucht diese Broschüre, Ihnen Tipps und Perspektiven für einen Aufenthalt von Iraker*innen in Deutschland zu vermitteln.

Diese Broschüre ersetzt keine Beratung im Einzelfall, sondern dient lediglich als Orientierungshilfe. In jedem Fall ist es dringend zu empfehlen, eine qualifizierte Beratungsstelle und / oder eine qualifizierte Anwältin/einen qualifizierten Anwalt aufzusuchen.

Informationen für Geflüchtete aus dem Irak

Gemäß den Angaben des Bundesministeriums des Inneren und für Heimat stellen Iraker*innen mit 25.623 geduldete Personen in Deutschland die größte Gruppe geduldeter Menschen zum 31.08.2023. Personen mit Duldung sind ausreisepflichtig, aber ihre Abschiebung ist ausgesetzt. In der Regel erhalten Menschen eine Duldung, wenn ihr Asylantrag abgelehnt wurde, aber Gründe vorliegen, weshalb sie (noch) nicht abgeschoben werden können.

Viele Personen können wegen fehlender Ausweispapiere nicht abgeschoben werden. Durch die neue Absichtserklärung zwischen Deutschland und dem Irak könnten für diese Gruppe dennoch Abschiebungen möglich werden.

Darüber hinaus kann ein Schutzstatus vom Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF) widerrufen oder zurückgenommen werden. Auch davon sind einige Iraker*innen aktuell betroffen.⁵

Diese Broschüre soll vor allem als Orientierungshilfe für Iraker*innen dienen, die sich in Deutschland mit einer Duldung aufhalten. Im Folgenden finden Sie Informationen, Hinweise und Kontaktadresse, an die Sie sich wenden können.

HINWEIS: Diese Broschüre ersetzt keine Beratung, sondern dient lediglich der Aufklärung und Vermittlung von Beratungsangeboten!

Aufenthaltstitel

Um nach Deutschland einzureisen und sich im Land aufzuhalten, brauchen Drittstaatenangehörige grundsätzlich einen sogenannten Aufenthaltstitel, also ein Visum, eine Aufenthaltserlaubnis oder eine Niederlassungserlaubnis. Visa und Aufenthaltserlaubnisse können von unterschiedlicher zeitlicher Dauer sein und sind immer an einen bestimmten Aufenthaltswert geknüpft.

Von einer Aufenthaltserlaubnis zu unterscheiden sind die Aufenthaltsgestattung (= Aufenthalt für die Dauer des Asylverfahrens) und die Duldung

⁵ Laut Angaben des BAMF betrafen 1.160 Entscheidungen von Widerrufsprüfverfahren von Januar bis März 2024 das Herkunftsland Irak (zweitgrößte Zahl nach Syrien), vgl. BAMF: Aktuelle Zahlen, Ausgabe: März 2024, abrufbar unter: https://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/DE/Statistik/AsylinZahlen/aktuelle-zahlen-maerz-2024.pdf?__blob=publicationFile&v=3 (abgerufen am 23.04.2024).

(= Ausreisepflicht besteht, aber eine Abschiebung ist aktuell aus rechtlichen oder tatsächlichen Gründen nicht möglich; im Falle einer vollziehbaren Ausreisepflicht aber jederzeit möglich).

Humanitäre Gründe: Asyl, Flüchtlingseigenschaft und Abschiebungsverbot

Wenn beim Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF) ein Asylantrag gestellt und dieser positiv beschieden wurde, gibt es unterschiedliche Schutzformen und Bleibeberechtigungen in Deutschland:

- Asylberechtigung (Art. 16a Abs. 1 GG, § 2 AsylG)
- Flüchtlingsschutz (§ 3 Abs. 1 AsylG)
- subsidiärer Schutz (§ 4 Abs. 1 AsylG)
- Abschiebeverbot (§ 60 V & VII AufenthG)

Wenn eine dieser Schutzformen zugesprochen wurde, erhalten von der Ausländerbehörde eine Aufenthaltserlaubnis und können Sie – solange dieser Schutzstatus besteht – nicht abgeschoben werden! Je nachdem, welche dieser Schutzformen zutrifft, ist der Schutz unterschiedlich lang.

Sollten Sie vom BAMF einen negativen Bescheid Ihres Asylantrages erhalten, können Sie Klage einreichen. Wenden Sie sich dazu so schnell wie möglich an einen Anwalt/eine Anwältin, da die Frist für eine Klage nur eine oder zwei Wochen beträgt!

Asyl-Folgeantrag

Wenn Ihr Asylantrag vor mehr als einem Monat abgelehnt wurde, können Sie einen weiteren Asylantrag stellen (Folgeantrag), aber nur dann, wenn neue Umstände vorliegen, die Sie nicht bereits im ersten Asylantrag nennen konnten und die eine positive Entscheidung begründen können. Lassen Sie sich vor einem Folgeantrag unbedingt beraten!

Vulnerable Gruppen

Vulnerable Gruppen sind Menschen, die auf Grund ihrer persönlichen Situation besonderen Schutz brauchen. Als besonders vulnerable Personen aus dem Irak könnten folgende Gruppen gelten⁶:

⁶ Keine abschließende Aufzählung

*Jesid*innen*

Während des Vorrückens des sogenannten IS wurden insbesondere Jesid*innen Opfer von Massakern, Ermordungen, Vergewaltigungen, Verstümmelungen und Verschleppungen. Diese Verbrechen wurden am 19. Januar 2023 vom Deutschen Bundestag als Völkermord (auch: Genozid) anerkannt. Ein Gutachten aus dem April 2024 von Pro Asyl und Wadi e.V. beschreibt die Zukunftsperspektiven für Jesid*innen im Irak als „bis auf Weiteres düster“; ein Abschiebestopp für Jesid*innen in den Irak wird gefordert.

Frauen

Frauen sind im Irak immer wieder Diskriminierungen ausgesetzt und ihnen wird die gleichberechtigte Teilhabe am politischen, sozialen und wirtschaftlichen Leben oft faktisch verwehrt. Häusliche und geschlechtsspezifische Gewalt spielten laut Angaben von Medica Mondiale ebenfalls

eine Rolle. Sexualisierte Gewalt sei zudem in der jüngeren Geschichte des Landes immer wieder als Kriegswaffe eingesetzt worden. Terre des Femmes berichtet außerdem über weibliche Genitalverstümmelung, vor allem in der Region Kurdistan-Irak im Norden des Landes.

Versuchen Sie, Ihre spezifischen Flucht- und Verfolgungshintergründe so detailliert wie möglich im Asylverfahren herauszustellen, wenn Sie zu einer vulnerablen Gruppe gehören.

LSBTIQ (Lesbische, schwule, bisexuelle, transgeschlechtliche, intersexuelle und queere Menschen)*

Laut Angaben von Human Rights Watch hat sich die Situation für im Irak lebende LSBTIQ*-Personen im Jahr 2023 weiter verschärft. Es kommt zu Diskriminierung und sozialer Ausgrenzung bis hin zu körperlicher Gewalt und sogenannten Ehrenmorden. Laut Berichten der Tagesschau können durch eine kürzlich verabschiedete Gesetzesänderung gleichgeschlechtliche Beziehungen neuerdings mit bis zu 15 Jahren Haft bestraft werden.

Unbegleitete minderjährige Geflüchtete

Minderjährige Iraker*innen, die sich alleine in Deutschland aufhalten, bedürfen laut deutschem Recht eines besonderen Schutzes. Solange sie minderjährig (= unter 18 Jahren alt) sind, können sie in der Regel nicht abgeschoben werden.

Gesundheitlich beeinträchtigte Personen

Wenn Sie unter einer physischen oder psychischen Erkrankung leiden, kann auch dies ein Grund sein, von einer Ausreise oder Abschiebung abzusehen. Dafür müssen Sie sich um eine geeignete qualifizierte fachärztliche Bescheinigung (Anforderungen in § 60a Abs. 2c AufenthG) oder ein qualifiziertes medizinisches Gutachten bemühen.

Wenn Risiken und Gefährdungen im Fall einer Rückkehr fortbestehen, können diese unter Umständen Gründe dafür sein, um eine Abschiebung zu verhindern oder ein Bleiberecht durchzusetzen. Für eine Anhörung im Asylverfahren gibt es beim BAMF für einige Personengruppen gezielt geschultes Personal, welches Betroffene für Ihr Gespräch anfordern können. Im Anhang befinden sich außerdem spezifische Beratungsstellen für einige der vulnerablen Personengruppen.

Widerruf und Rücknahme

Asyl, subsidiärer Schutz und Abschiebungsverbote gelten nicht für die Ewigkeit: In Widerrufs- oder Rücknahmeverfahren prüft das BAMF, ob ein zuvor gewährter Schutzstatus wieder abzuerkennen ist. Eine solche Prüfung ist zuletzt – laut Angaben des BAMF – auch vermehrt bei irakischen Staatsangehörigen vorgekommen.

Bei einem Widerrufsverfahren kann der Schutzstatus widerrufen werden, wenn die Gründe, die ursprünglich zur Schutzgewährung geführt haben, aus behördlicher Sicht nicht mehr bestehen (z. B. durch Veränderung der Verhältnisse im Herkunftsland oder der individuellen Situation oder durch das Verhalten der schutzberechtigten Person, etwa bei Besuchsreisen ins Herkunftsland).

Die Rücknahme eines Schutzstatus erfolgt, wenn sich herausstellt, dass eine Person unberechtigterweise als Flüchtling anerkannt wurde, etwa weil sie falsche Angaben gemacht oder wesentliche Tatsachen verschwiegen hat. Bei Verlust des Schutzstatus in einem Widerrufs- oder Rücknahmeverfahren muss geprüft werden, ob ein weiterer Aufenthalt in Deutschland aus anderen Gründen erlaubt werden kann.

Sollten Sie von einem Widerrufs- oder Rücknahmeverfahren betroffen sein, kontaktieren Sie dringend eine Beratungsstelle und/oder einen Anwalt/eine Anwältin!

Duldung und Ausreisepflicht

Eine Person erhält eine Duldung, wenn eine Ausreisepflicht besteht, sie aber aktuell nicht abgeschoben werden kann. Es bestehen somit Abschiebungshindernisse, die eine Ausreise momentan verhindern. Da diese möglicherweise wegfallen können, schützt eine Duldung – selbst innerhalb der Duldungsfrist – nicht sicher vor einer Abschiebung!

§ 60 a AufenthG – Vorübergehende Aussetzung der Abschiebung (Duldung)

Es kann tatsächliche oder rechtliche Gründe für die Aussetzung einer Abschiebung geben. Dies können beispielsweise eine Reiseunfähigkeit aus gesundheitlichen Gründen, fehlende Ausweispapiere oder eine fehlende Transportmöglichkeit sein. Zudem kann der Staat, in den abgeschoben werden soll, seine Grenzen schließen oder – wie beim Irak jahrelang der Fall – die Rücknahme verweigern.

Abschiebungshindernisse sind meistens temporär, das heißt sie können jederzeit wegfallen! Auf Grund der gemeinsamen Absichtserklärung zwischen Deutschland und dem Irak könnte, z. B. jetzt die Ausstellung von Ersatzpapieren beschleunigt werden. Dadurch wäre eine Abschiebung in den Irak zeitnah wieder möglich.

§ 60 b AufenthG – Duldung für Personen mit ungeklärter Identität („Duldung light“)

Eine sogenannte Duldung light (nach § 60 b AufenthG) erhalten die Personen, die laut Einschätzung der Behörden nicht ausreichend an der Klärung ihrer Identität mitwirken und/oder über ihre Identität oder Staatsangehörigkeit getäuscht haben und dadurch eine Abschiebung verhindern. Dies kann erhebliche Einschränkungen wie etwa ein Arbeitsverbot, die Kürzung von Sozialleistungen bis hin zur Inhaftnahme in Ausreisegewahrsam oder Abschiebungshaft nach sich ziehen.

Eine sogenannte „Duldung light“ bietet keine langfristige Bleibeperspektive in Deutschland.

WAS KANN ICH TUN, WENN ICH MICH NUR MIT EINER DULDUNG IN DEUTSCHLAND AUFHALTE?

- 1. Lassen Sie sich umgehend von einer geeigneten Beratungsstelle beraten!** Kontakte und Informationen zu Beratungsstellen finden Sie in dieser Broschüre in der Rubrik „Beratungsstellen & weiterführende Informationen“.
- 2. Suchen Sie (gemeinsam in der Beratung) nach einer Möglichkeit, um eine Aufenthaltserlaubnis in Deutschland zu bekommen.** Mögliche Optionen, um Ihren Aufenthalt in Deutschland zu verfestigen, finden Sie auf den nächsten Seiten dieser Broschüre.
- 3. Bemühen Sie sich um die Dokumente und Bescheinigungen, die Ihnen für eine Aufenthaltserlaubnis in Deutschland noch fehlen, um diese möglichst schnell zu bekommen!**
- 4. Bleiben Sie dran – insbesondere bei Integrationsleistungen und bei der Identitätsklärung!** Nur so haben Sie auch langfristig eine Chance.

Strategien zur Aufenthaltsverfestigung

Eine Aufenthaltsverfestigung kann mit der Zeit und mit Hilfe von guter Integration erreicht werden. Neben Qualifizierung (z. B. Ausbildung) und Erwerbstätigkeit sind Spracherwerb und Integrationskurse (z. B. Kenntnisse über die Lebensverhältnisse in Deutschland) für eine langfristige Perspektive in Deutschland wichtig. Aber auch Ihre Mitwirkung beim Nachweis Ihrer Identität ist eine zentrale Bedingung.

WICHTIG: Bemühen Sie sich dringend um Integrationsleistungen, wenn diese bislang vernachlässigt wurden!

WAS SIND INTEGRATIONSLEISTUNGEN?

Integrationsleistungen zeigen, dass Sie sich in die deutsche Gesellschaft einbringen (wollen). Diese können unter anderem folgende Dinge umfassen:

- (regelmäßiger und erfolgreicher) Besuch eines Deutschkurses
- (erfolgreicher) Abschluss eines Integrationskurses („Orientierungskurs“, „Lebensverhältnisse in Deutschland“)
- (erfolgreicher) Schulbesuch (insbesondere bei Kindern im schulpflichtigen Alter) bzw. erfolgreicher allgemeiner Schulabschluss
- Ausbildung, insbesondere eine qualifizierte Ausbildung, Arbeit und/oder eigenständige Lebensunterhaltssicherung
- Ehrenamt und/oder Mitwirkung in Vereinen oder gemeinnützigen Organisationen
- Engagement in Gemeinden, Politik, kirchlichen Organisationen, Nachbarschaftshilfe, etc.
- ...

Je nachdem, welchen Aufenthaltstitel Sie anstreben, können **unterschiedliche Leistungen Voraussetzung für die Erteilung** des jeweiligen Aufenthaltstitels sein. In der Regel müssen die Leistungen nachgewiesen werden, das heißt Sie brauchen eine **Bescheinigung** oder ein **Zertifikat**.

Achtung: Wenn Sie sich als Familie in Deutschland aufhalten, müssen für manche Aufenthaltstitel **alle (!) Mitglieder Ihrer Familie** für sich selbst Integrationsleistungen erbringen.

Identitätsklärung, Mitwirkungspflichten und Passbeschaffung

Die Klärung der Identität – sprich: genau zu wissen, welche Person sich in Deutschland aufhält – ist für den deutschen Staat und deutsche Behörden von großer Bedeutung. Dabei haben Sie verschiedene Mitwirkungspflichten: Sie müssen den Behörden Ihren Pass oder Passersatz, Urkunden und weitere relevante Unterlagen vorlegen, aushändigen

und ggf. überlassen. Auf Verlangen müssen Sie den Behörden auch Datenträger vorlegen, die für die Feststellung der Identität von Bedeutung sein können (z. B. durch Auslesen des Mobiltelefons) und erkenntnisdienliche Maßnahmen dulden (z. B. Fingerabdrücke abgeben).

Falls Sie keinen gültigen Pass oder Passersatz haben, sind Sie grundsätzlich verpflichtet, an der Beschaffung eines Identitätspapiers mitzuwirken. Mitwirkungshandlungen müssen aber zumutbar und erforderlich sein. Wenn eine Mitwirkungshandlung aus Sicht der/des Betroffenen unzumutbar ist, muss das im Einzelfall gegenüber der Behörde gut begründet werden. Bei einer solchen Begründung unterstützen Beratungsstellen und Anwältinnen und Anwälte.

Wenn falsche, unterschiedliche oder widersprüchliche Angaben bei deutschen Behörden gemacht wurden, kann dies eine große Hürde beim Thema Identitätsklärung darstellen. Dies trifft auch bei irakischen Personen zu, die vor dem Regime Saddam Husseins geflohen sind und vor Jahren aus Angst falsche Namensangaben gemacht haben.

PRAXISTIPP: Geben Sie Originaldokumente nur aus der Hand, wenn es unbedingt nötig ist. Machen Sie dann rechtzeitig vorher für sich selbst Kopien von Ihren Unterlagen und lassen Sie sich die einbehaltenen Originaldokumente quittieren.

GENERELL GILT: Erbringen Sie Integrationsleistungen und wirken Sie gleichzeitig im Rahmen bestehender Möglichkeiten bei der Identitätsklärung mit! Damit erhöhen Sie Ihre Chancen auf einen dauerhaften Aufenthalt.

PRAXISTIPP: Klären Sie Fehler so bald wie möglich von sich aus, bevor die Behörden auf Sie zukommen. Wichtig ist, mögliche Gründe plausibel gegenüber den Behörden darzulegen. Suchen Sie hierzu unbedingt fachliche Unterstützung (z. B. durch einen Rechtsanwalt/eine Rechtsanwältin).

„Nachhaltige Integration“

Von einer „nachhaltigen Integration“ spricht man, wenn eine Person sich bereits seit längerer Zeit in Deutschland aufhält und unterschiedliche Integrationsleistungen bereits erbracht hat (z. B. hinreichende Deutschkenntnisse, Unabhängigkeit von Leistungen der öffentlichen Hand).

Wenn Sie sich bereits **seit mehreren Jahren** in Deutschland aufhalten, könnte unter bestimmten, weiteren Voraussetzungen einer der folgenden Aufenthaltstitel für Sie in Frage kommen:

- **§ 25 a AufenthG – Aufenthaltsgewährung bei gut integrierten Jugendlichen und Heranwachsenden:** Für Personen von 14 bis einschließlich 27 Jahren, die sich seit mindestens 3 Jahren ununterbrochen in Deutschland aufhalten (Aufenthaltserlaubnis, Duldung oder Gestattung).
- **§ 25 b AufenthG – Aufenthaltsgewährung bei nachhaltiger Integration:** Für Personen, die sich seit mindestens 6 Jahren, mit minderjährigen Kindern mindestens 4 Jahre ununterbrochen in Deutschland aufhalten (Aufenthaltserlaubnis, Duldung oder Gestattung).
- **§ 104 c AufenthG – Chancen-Aufenthaltsrecht:** Für Personen, die sich zum 31.10.2022 bereits 5 Jahre ununterbrochen in Deutschland aufgehalten haben (Aufenthaltserlaubnis, Duldung oder Gestattung). Ein Antrag hierfür kann nur noch bis zum 30.12.2025 gestellt werden.
- **§ 23 a AufenthG – Aufenthaltsgewährung in Härtefällen:** Personen, die sich seit mindestens 5 Jahren in Deutschland aufhalten, aber keine anderen Optionen für einen Aufenthaltstitel haben, können einen Antrag bei der Härtefallkommission Schleswig-Holstein stellen.
- **§ 25 Abs. 5 AufenthG – dauerhaftes Abschiebehindernis:** Wenn Abschiebungshindernisse voraussehbar länger andauern (z. B. bei Duldung aufgrund von minderjährigen, aufenthaltsberechtigten Kindern), kann an Stelle der Duldung eine Aufenthaltserlaubnis nach § 25 Abs. 5 erteilt werden. Nach 18 Monaten Duldung soll in der Regel eine Aufenthaltserlaubnis erteilt werden. ACHTUNG: Diese Aufenthaltserlaubnis endet in aller Regel mit dem Wegfall des Abschiebungshindernisses!

Wichtig sind bei allen Aufenthaltstiteln Integrationsleistungen und die Mitwirkung bei der Klärung der Identität. Die jeweiligen Voraussetzungen für die einzelnen Aufenthaltstitel finden Sie im Gesetzestext des Aufenthaltsgesetzes (AufenthG). Lassen Sie sich zu Ihren Optionen und zu den Voraussetzungen im Einzelnen fachkundig beraten, z. B. von einer Beratungsstelle oder einem Anwalt/einer Anwältin. Anlaufstellen, Hinweise und Adressen finden Sie auch im Kapitel „Beratungsstellen & weiterführende Informationen“ ab Seite 21.

Perspektiven durch Qualifikation und Erwerbstätigkeit

Durch eine Ausbildung oder Arbeit in Deutschland können sich ebenfalls Perspektiven ergeben, um einen Aufenthalt in Deutschland zu verlängern und zu verfestigen.

Wenn für Sie eine **Ausbildung** in Deutschland in Frage kommt, könnte sich daraus einer der folgenden Aufenthaltstitel für Sie ergeben:

- **§ 16 g AufenthG – Aufenthaltserlaubnis zur Berufsausbildung für ausreisepflichtige Ausländer**
- **§ 60 c AufenthG – Ausbildungsduldung**

Beide Aufenthaltstitel können unabhängig vom Alter der betreffenden Person in Anspruch genommen werden.

Wenn Sie die Perspektive einer **Arbeit/Beschäftigung** in Deutschland haben, könnte sich daraus einer der folgenden Aufenthaltstitel für Sie ergeben:

- **§ 19 d Abs. 1 a AufenthG – Aufenthaltserlaubnis für qualifizierte Geduldete zum Zweck der Beschäftigung:** Für Personen, die zuvor eine Ausbildungsduldung hatten und die Ausbildung erfolgreich abgeschlossen haben, besteht ein Anspruch auf eine entsprechende Beschäftigung zur Ausübung der beruflichen Qualifikation für zwei Jahre.
- **§ 19 d Abs. 1 AufenthG – Aufenthaltserlaubnis für qualifizierte Geduldete zum Zweck der Beschäftigung:** Für Personen mit abge-

schlossener qualifizierter Berufsausbildung oder Ausbildung zu einer Pflegehilfstätigkeit, einem Hochschulstudium oder einer qualifizierten Beschäftigung.

- **§ 60 d AufenthG – Beschäftigungsduldung:** Unter bestimmten Voraussetzungen für 30 Monate.
- **§ 10 Abs. 3 AufenthG – „Spurwechsel“-Möglichkeiten:** Unter bestimmten Umständen können **qualifizierte** Personen, die bereits einen Asylantrag gestellt haben, diesen zurückziehen um einen Aufenthaltstitel zu Arbeitszwecken zu erhalten.

PRAXISTIPP: Wichtig sind bei allen Aufenthaltstiteln Integrationsleistungen und die Mitwirkung bei der Klärung der Identität. Die jeweiligen Voraussetzungen für die einzelnen Aufenthaltstitel finden Sie im Gesetzestext. Lassen Sie sich zu Ihren Optionen fachkundig beraten, z. B. von einer Beratungsstelle oder einem Anwalt/einer Anwältin. Anlaufstellen, Hinweise und Adressen finden Sie auch im Kapitel „Beratungsstellen & weiterführende Informationen“ ab Seite 21.

Wenn gar nichts hilft ...

Nicht in allen Fällen besteht die Möglichkeit, in Deutschland zu bleiben. Dann können Ausreise, Abschiebung oder sogar eine Abschiebehaft relevant werden.

Aufforderung zur Ausreise, Abschiebung und Abschiebungshaft

Aktuell erhalten Iraker*innen vermehrt Briefe mit der schriftlichen Aufforderung zur (freiwilligen) Ausreise. Wenn Sie vollziehbar ausreisepflichtig sind und nicht freiwillig ausreisen, kann es dazu kommen, dass die zuständige Behörde Sie zwangsweise in Ihr Herkunftsland abschiebt. Dabei kann es in Einzelfällen auch zu einer Inhaftierung im Abschie-

bungsgefängnis kommen, beispielsweise wenn Abschiebungsversuche schon mal gescheitert sind, wenn eine Fluchtgefahr angenommen wird, bei fehlender Mitwirkung, manchmal sogar ohne Fluchtgefahr.

PRAXISTIPP: Wenn Sie zur Ausreise aufgefordert werden, können Sie angeben, dass Sie sich zunächst unabhängig beraten und informieren lassen wollen. Suchen Sie in solchen Fällen unbedingt schnellstmöglich einen Rechtsanwalt/eine Rechtsanwältin oder eine Beratungsstelle auf!

In Härtefällen kann eine Anrufung der Härtefallkommission, eine Petition oder auch Kirchenasyl in Betracht kommen.

Lassen Sie es, wenn irgend möglich, nicht so weit kommen, dass die Behörde Ihre Abschiebung einleitet! Im Falle einer Abschiebung erhalten Sie in der Regel ein mehrjähriges Wiedereinreiseverbot. Außerdem müssen Sie damit rechnen, vor einer Wiedereinreise auf die Rückzahlung der (erheblichen) Abschiebungs- und ggf. auch Haftkosten in Anspruch genommen zu werden. In manchen Fällen ist es besser, freiwillig auszureisen.

PRAXISTIPP ZUR ABSCHIEBUNGSHAFT:

NEU: Bei Abschiebehaftanordnungen muss Ihnen, wenn Sie keinen Anwalt haben, ein Pflichtanwalt oder eine Pflichtanwältin zur Seite gestellt werden.

Unabhängig davon haben Sie auch im Abschiebungsgefängnis ein Recht auf unabhängige Beratung oder anwaltliche Unterstützung! Diese müssen eingefordert werden!

Freiwillige Ausreise und Wiedereinreisemöglichkeiten

Wenn Sie zur Ausreise aufgefordert werden und sich für eine freiwillige Ausreise entscheiden, kann dies eine erneute Einreise nach Deutschland erleichtern. Unter Umständen kann dann auf eine Wiedereinreisesperre verzichtet werden.

Rückkehrberatung und Fördermöglichkeiten

Bei Interesse können Sie Beratungsangebote in Anspruch nehmen, die über die Möglichkeit der freiwilligen Rückkehr informieren. Diese unterstützt Sie vertraulich und kostenfrei, wenn Sie über eine freiwillige Ausreise nachdenken. Falls Sie sich dafür entscheiden, hilft diese auch bei der Vorbereitung der Ausreise. Je nach Voraussetzung kann auch eine finanzielle Förderung (z. B. durch das REAG/GARP-Programm) beantragt werden. Weitere Informationen dazu finden Sie ab Seite 21.

ABSCHIEBUNGSSTOPP FÜR JESIDINNEN UND JESIDEN IN SCHLESWIG-HOLSTEIN

Der Schleswig-Holsteinische Landtag hat am 17. Oktober 2024 einen Abschiebestopp für Jesidinnen und Jesiden aus dem Irak für Schleswig-Holstein nach § 60 a Absatz 1 Satz Aufenthaltsgesetz beschlossen. Dieser gilt bis zum 16. Januar 2025. Dem Abschiebungstopp soll eine Landesaufnahmeanordnung nach § 23 Absatz 1 Aufenthaltsgesetz folgen. Voraussetzung hierfür ist das Einvernehmen des Bundesministeriums des Innern und für Heimat (BMI) in Berlin. Sobald die Zustimmung vom BMI vorliegt, informieren wir Sie auf <https://frsh.de>. Der schleswig-holsteinische Erlass zum Abschiebungstopp findet sich hier: <https://www.frsh.de/artikel/msjfsigsh-abschiebungstopp-jezidinnen-aus-dem-irak>

Beratungsstellen & weiterführende Informationen

In der Beratung können Ihnen individuelle Strategien zur Verhinderung einer Aufenthaltsbeendigung und Verfestigung Ihrer Bleibeperspektive in Deutschland aufgezeigt werden. In jedem Fall sollten Sie zu Fragen der Ausreise eine qualifizierte und unabhängige Beratungsstelle aufsuchen oder einen Anwalt oder eine Anwältin hinzuziehen.

Lassen Sie sich beraten ...

Rechtsberatung (für juristische Fragen)

Flüchtlingsrat Schleswig-Holstein e. V. in Kiel
E-Mail: beratung@frsh.de | Telefon: 0431 734 900
Webseite: <https://www.frsh.de/fluechtlingsrat/beratungsangebot-beim-fluechtlingsrat>

Refugee Law Clinic Kiel
E-Mail: info@law-clinic-kiel.de
Webseite: www.law-clinic-kiel.de

Migrationsberatungsstellen in Schleswig-Holstein (für soziale, rechtliche und gesellschaftliche Fragen)

https://www.frsh.de/fileadmin/pdf/Fluechtlingsberatung_aktuell/Kontaktadressen_MBSH_20240723.pdf

Übersicht des Flüchtlingsrats Schleswig-Holstein über weitere Beratungsstellen in Schleswig-Holstein:
<https://www.frsh.de/service/beratungsstellen/>

Asylverfahrensberatung in den Landesunterkünften für Geflüchtete in Schleswig-Holstein (für Personen, die sich vor oder in einem Asylverfahren befinden)

https://www.schleswig-holstein.de/DE/landesregierung/ministerien-behoer-den/LAZUF/AufnahmeVerteilung/AufnahmeVerteilung_node.html

Beratung für jugendliche unbegleitete Flüchtlinge

lifeline-Vormundschaftsverein Schleswig-Holstein e. V.

E-Mail: lifeline@frsh.de | Telefon: 0431 2405828

Webseite: www.lifeline-frsh.de

Beratung für geflüchtete Frauen

Projekt Myriam

E-Mail: myriam@frauenwerk.nordkirche.de

Telefon: 0431 55779193 oder 0170 9350800

Webseite: www.myriam.sh

Beratung für LSBTIQ*-Personen

HAKI e. V. – Raum für lesbische schwule bi* trans* inter* queere Menschen in Schleswig-Holstein

E-mail: post@haki-sh.de | Telefon: 0431 17090

Webseite: <https://haki-sh.de/>

Fluchtgrund queer: Queer Refugees Deutschland – LSVD

E-Mail: queer-refugees@lsvd.de

Telefon: 0221 92596117 oder 0221 92596120

Webseite: <https://www.queer-refugees.de/>

Auswahl von Fachanwält*innen für Asyl- und Aufenthaltsrecht in Schleswig-Holstein

(für rechtlichen Fragen, anwaltlicher Vertretung, Klagen und Widersprüche, Gerichtsverfahren etc.)

https://www.frsh.de/fileadmin/pdf/Fluechtlingsberatung_aktuell/Hinweise_3-RAInnen-20230712.pdf

Informationen zur Härtefallkommission Schleswig-Holstein

Webseite der Härtefallkommission in Schleswig-Holstein:

https://www.schleswig-holstein.de/DE/landesregierung/themen/inneres-sicherheit-verwaltung/haertefallkommission/haertefallkommission_node.html

Leitfaden mit Informationen für Geflüchtete und Unterstützer*innen zur Härtefallkommission:

https://www.frsh.de/fileadmin/pdf/Fl%C3%BChtlingsberatung_aktuell/zbbs-broschuere_haertefallantraege_web.pdf

Unabhängige freiwillige Perspektiv- und Rückkehrberatung (für Personen, die eine Rückkehr in ihr Heimatland in Erwägung ziehen)

Übersicht über Beratungsstellen der unabhängigen, freiwilligen Perspektiv- und Rückkehrberatung in Schleswig-Holstein:

[https://www.diakonie-sh.de/ich-suche-hil-fe/suche?tx_dshaddress_institution\[search\]\[category\]=27](https://www.diakonie-sh.de/ich-suche-hil-fe/suche?tx_dshaddress_institution[search][category]=27)

Beratung in der Abschiebungshaft Glückstadt

Rechtsberatung beim Flüchtlingsrat Schleswig-Holstein

E-Mail: beratung@frsh.de | Telefon: 0431 734900

Sozialberatung der Diakonie Altholstein

E-Mail: ahe-glueckstadt@diakonie-altholstein.de

Allgemeine Informationen:

E-Mail: Nina.Sommer@diakonie-altholstein.de

Telefon: 04321 25053015

Weiterführende Informationen und Ansprechpartner*innen

Informationen zum Thema „Identitätsklärung“

Flüchtlingsrat Schleswig-Holstein e.V.

E-Mail: projekt@frsh.de | Telefon: 0431 55685646

Webseite: <https://www.frsh.de/fluechtlingsrat/amif-netzwerk-fuer-gefluechtete-in-schleswig-holstein>

Informationen zu medizinischen Abschiebehindernissen (für Personen, die unter physischen oder psychischen Erkrankungen leiden)

Vortrag von Dr. Regine Nowack zur Fachtagung

„Asylsuchenden eine faire Chance geben, ihre schwere Krankheit im Asylverfahren geltend zu machen“:

https://www.diakonie-sh.de/fileadmin/user_upload/Infodienst/Beratung_Zuwanderung/Clasen/diakonie_fachtag_krankheiten_praesentation.pdf

„Krankheit als Abschiebungshindernis“ – Informationen vom Informationsverbund Asyl & Migration und dem DRK (Stand: 2020):

https://www.asyl.net/fileadmin/user_upload/publikationen/Arbeitshilfen/2020-10_Broschuere_Krankheit_Abschiebungshindernis_2Aufl.pdf

Muster einer qualifizierten ärztlichen Bescheinigung:

https://www.frsh.de/fileadmin/pdf/Fluechtlingsberatung_aktuell/Qualifizierte-aerztliche-Bescheinigung.pdf

Informationen zum Thema Kirchenasyl

Flüchtlingsbeauftragte der Evangelisch-Lutherischen Kirche in Norddeutschland

E-Mail: d.jochims@nordkirche-weltbewegt.de

Telefon: 040 36900262

Bundesarbeitsgemeinschaft Asyl in der Kirche

info@kirchenasyl.de, Telefon: 030 25898891

<https://kirchenasyl.de/>

Informationssammlung zu unterschiedlichen Themen vom Informationsverbund Asyl & Migration

Themensammlung (Asyl-, Aufenthalts- und Sozialrecht, Bewegungsfreiheit und Wohnen, Bildung und Arbeit, Aufenthaltsbeendigung, Staatsangehörigkeit und Einbürgerung, weitere Themen):

<https://www.asyl.net/themen/>

Familiennachzug:

<https://familie.asyl.net/ausserhalb-europas>

Bundesarbeitsgemeinschaft für Geflüchtete – PRO ASYL

(Organisation, die sich für Menschenrechte und den Schutz von geflüchteten Menschen in Deutschland und Europa einsetzt)

Webseite: <https://www.proasyl.de>

Wadi e.V.

(Nichtregierungsorganisation, die u.a. im Irak tätig ist)

Webseite: <https://wadi-online.de/>

Arabischsprachige Informationen

Informationen zum Thema „Duldung“

Handbook Germany – Duldung:

<https://handbookgermany.de/ar/duldung>

Abschiebungen und Aufenthalt:

Informationen, Warnhinweise & Perspektiven

Abschiebungen und Aufenthalt:

Informationen, Warnhinweise & Perspektiven,

Bayerischer Flüchtlingsrat:

<https://www.fluechtlingsrat-bayern.de/wp-content/uploads/2024/04/Warnhinweise-arabisch.pdf>

Informationen zur Anhörung im Asylverfahren

Die Anhörung im Asylverfahren,

Informationsverband Asyl & Migration:

https://www.asyl.net/fileadmin/user_upload/publikationen/infoblatt_anhoerung/Infoblatt_Asyl_2016_arab.pdf

Grundgesetz (kurze Version)

https://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/AR/Integration/Grundgesetz/broschuere-das-grundgesetz_ar.pdf?__blob=publicationFile&v=13

Informationen zum Asylverfahren vom deutschen Anwaltsverein

Deutscher Anwaltsverein, Info zum Asylverfahren:

<https://anwaltauskunft.de/magazin/gesellschaft/migration/which-steps-are-involved-in-an-asylum-procedure>

Internetseite und Menschenrechtsbericht von Amnesty International

Webseite: <https://www.amnesty.org/ar/>

Bericht Menschenrechte:

<https://www.amnesty.org/ar/documents/pol10/7200/2024/ar/>

Quellen und weiterführende Informationen zur Lage im Irak

(Eine vollständige Liste aller Quellen, die für den ersten Teil dieser Broschüre verwendet wurden, kann auf Anfrage zu Verfügung gestellt werden.)

Zur allgemeinen Lage im Irak:

- Amnesty International: <https://www.amnesty.de>
- Auswärtiges Amt (Stand: Oktober 2022): <https://fragdenstaat.de/dokumente/sammlung/18-lageberichte-des-auswaertigen-amts/>
- Human Rights Watch: <https://www.hrw.org/world-report/2024/country-chapters/iraq>
- Kizilhan, Prof. Dr. Jan Ilhan, Schlepper Nr. 108: https://www.frsh.de/fileadmin/schlepper/schl_108/s108_56-59.pdf

Zur aktuellen Situation von Iraker*innen in Deutschland:

- Pro Asyl: <https://www.proasyl.de/news/bundesregierung-forciert-heimlich-abschiebungen-in-den-irak/>
- Tagesschau: <https://www.tagesschau.de/investigativ/ndr-wdr/migration-irak-abschiebungen-100.html>

Zu den Lebensbedingungen von Frauen im Irak:

- Medica Mondiale: <https://medicamondiale.org/wo-wir-frauen-staerken/irak>
- Terre des Femmes: https://frauenrechte.de/fileadmin/Redaktion/Unsere_Arbeit/Internationale_Zusammenarbeit/Laenderberichte/2019_Nordirak-2019.pdf
- ZDF: <https://www.zdf.de/nachrichten/politik/ausland/irak-influencerin-tiktok-ermordet-femizide-100.html>

Gutachten zum Thema Jesid*innen im Irak:

- Pro Asyl & Wadi e.V.: https://www.proasyl.de/wp-content/uploads/2024_04_23_Zur-Lage-der-Jesidinnen-und-Jesiden-im-Irak.pdf

Aktuelles zum Thema LGBTIQ* im Irak:

- Tagesschau: <https://www.tagesschau.de/ausland/asien/irak-haftstrafe-homosexualitaet-100.html>

Pêşgotin

Iraq weke welatekî ku mirov jê penaber tên

Li gorî amarên federalî, heta 31.12.2023 li Almanyayê 281 hezar û 281 Iraqî hene. Li gorî Ofîsa Koç û Penaberan a Eyaleta Schleswig-Holstein, Iraq yek ji deh welatên herî bilind bû ku penaxwazên Schleswig-Holstein di destpêka sala 2024an de bi rêjeya 9.1% di destpêka sala 2024 de hatibûn - wek salên berê. Li gorî statîstîkên BAMF, rewş di çaryeka yekem a sala 2024an de li ser asta federalî bi heman rengî bû, ku Iraqî tenê ji %4.3 pêk dihat, lê li gorî welatê jêderê, koma çaremîn a herî mezin a serlêdanan bûn.

Gelek sedem hene ku kesên ji Iraqê tî Almanyayê û Schleswig-Holstein. Şerê Iraqê di sala 2003an de dawî li desthilatdariya Sedam Husên li wî welatî anî û bû sedema çend salan dagirkirina leşkerî ji aliyê Amerîka û hevalbendên wê ve, ku di encamê de bêistîqarî, tundî û guhertina hevsengiya hêzê bû.¹

Rapora dawî ya rewşa heyî ya Wezareta Derve ya Federal ji Cotmeha 2022-an ve bi vî rengî gelek bînpêkirinên mafên mirovan digire. Kêmteweyên olî rastî cudakarîyê tî, di hin rewşan de rastî çewandinê tî, û dewleta Îraqî nikare parastina kêmteweyan li seranserê welat misoger bike. Berdewam gendelî û tundûtûjîya ji aliyê milîsên çekdar ve dikare bibe sedemên din ên gengaz ên biryara derketina ji welat.

Tevî rewşa metirsîdar a Iraqê, hikûmeta Almanyayê di havîna sala 2023an de bi Komara Iraqê re lihevkirinek îmze kir, ku hîn jî ji aliyê hikûmeta Almanyayê ve veşartî ye (Dîrok: Gulan 2024). Tê texmînkirin ku di vê Memorandumê de, bi taybetî veşartina bi dilxwazî ya Iraqîyên ku mafê wan ê mayîna li Komara Federal a Almanyayê nîne, were teşwîqkirin. Di heman demê de, Pro Asyl di Cotmeha 2023an de li ser siyasetek tundtir dersînorkirinê li hember Iraqîyên ku neçar in ji welat derkevin, ragihand.

Wekî din, Wezareta Karûbarên Civakî, Ciwan, Malbat, Mezin, Entegrasyon û Wekhevîyê ya Schleswig-Holstein di 26ê Sibata 2024an de biryarnameyek

¹ Her weha hûn dikarin bêtir agahdarî li ser vê yekê di gotara Schlepper ya Prof. Dr. Jan Ilhan Kizilhan de bibînin, ku li vir heye: https://www.frsh.de/fileadmin/schlepper/schl_108/s108_56-59.pdf

derxist.² Ev dersînorkirina Îraqiyên ku ji wan tê xwestin ku ji welat derkevin weke "bi awayekî bingeîn mumkin" bi nav dike, tê wateya ku mirov jî dikarin bîn dersînorkirin bêyî ku tawanek bikin an jî wekî metirsî were nixandin. Herwiha sirgûnkirina Êzidiyan jî ji holê ranake.

**Ji kerema xwe not bikin:
Ev broşûr şûna şîretên pişeyî
yên navendeke şewirmendiyê
û/an parêzerekî nagire!**

Bi berçavgirtina vê paşerojê, ji ber vê yekê em dixwazin vê broşûrê bi kar binin da ku balê bixşînin ser rewşa metirsîdar a Îraqiyên ku li gor yasaya niştecihbûnê tîn toleranskirin û ronîkirina perspektîfan ji bo wan bikin, da ku ew karibin rewşa xwe ya rûniştinê ewle bikin.

Rewşa Iraqê

Di raporta xwe ya rewşa 2022an de, Wezareta Derve ya Federalî "rewşeke ewlekarî ya hîn pir metirsîdar" li Iraqê vedibêje. Gelek kes girêdayî alîkariyên mirovî ne. Her wiha îşaret bi bînpêkirinên berfireh ên mafên mirovan - di nav de ji aliyê rayedarên dewletê ve - û şidetê, di nav de li dijî gelê sivil. Rapora Human Rights Watch ya sala 2023'an jî wêneyekî welatekî nazik û pir parçebûyî vedibêje.

Ji bilî aktorên dewleta Iraqê, milîs û komên paramîlîter - li gorî Wezareta Derve ya Federal - dê berdewam bin li ser bandora xwe li ser hêz û rewşa ewlekarî li deverên cuda yê welat. Aktorên herêmî yê wekî Îran û Tirkîye jî dê bandorê li Iraqê bikin. Her wiha di sala 2022'an de ji aliyê rêxistina Dewleta Îslamî (DAÎŞ) ve jî êrîş pêk hatin. Di encamê de, kêmbûna aramiyê heye û dewleta Iraqê nikare ewlekariya têra xwe ji bo welatîyên xwe garantî bike - bi taybetî ji bo endamên hin kêmeteweyan. Li ser malpera xwe, Wezareta Derve ya Federal hişyariyê dide sefera Iraqê, ji bilî Herêma Kurdistanê Iraqê, ku ew jî ji bo seferê nayê pêşniyarkirin "ji ber rewşa ewlehiyê ya ne aram" (Dîrok: 14 Gulan 2024).

Li gor raporta Wezareta Derve, rewşa aborî ya Iraqê bi taybetî ne baş e. Pişesaziya Iraqê bi giranî girêdayî sektora petrolê ye. Gelek kes di nav xizaniyê de dijîn; gendelî berbelav e. Pêkanîna pêbawer a ceyran û avê her gav

² Biryamame li ser vê navnîşanê heye: <https://www.frsh.de/artikel/msjfsig-irak-ruECKfuehrungen> (di 23.04.2024 de hatiye standin).

ji her kesî re peyda nabe. Tenê dora nîvê nifûsê gihîştina ava vexwarinê ya paqij heye. Li gorî "Amnesty International", ji ber bandora guherîna avhewayê rewş hîn girantir dibe. Li gorî psikolog û pisporê navdar ê li ser Iraqê Jan İlhan Kizilhan, Tûbingen, li her deverên welêt lînerîna bingeîn a tîbî nayê garantîkirin; Bi taybetî lînerîna li nexweşiyên derûnî kême e.

Nifûsa Iraqê ji komên cuda yê etnîkî û olî pêk tê, ku bi rêjeyên cuda li deverên cuda yê welat belav bûne. Li gorî Prof. Dr. Kizilhan, bînpêkirinên mafên mirovan û dîroka pevçûnan gelek caran dibe sedema pevçûnan di navbera van koman de. Di heman demê de cihêkarî û nebûna parastinê ji bo hindikahiyên etnîkî-olî yê wekî Êzidî, Durzî û Xirîstiyanan heye.

Hejmarek zêde û bi îstîqrar a kesên jicîhûwarkirî yê navxweyî yek ji wan encaman e. Li gorî Prof. Dr. Kizilhan, gelek ji wan ev çend sal in li kampên penaberan dijîn; hejmareke mezin ji van kesan tûşî trawma û nexweşiyên derûnî dibin. Raporeke vê dawiyê ya Pro Asyl und Wadi e.V. tê wê encamê ku endamên hindikahiyên bi gelemperî li Iraqê alternatîfên revê yê rastîn tune ne; ji ber serpehatî û fikarên ewlehiyê, ew di koma xwe de li piştgiriye digerin û bi hev re dimînin.

Li gorî raporên "Amnesty International" ji sala 2022'an, îşkence û muameleya xerab li girtîgehên Iraqê tê kirin. Her wiha, bi taybetî di nava gumanbarên alîgirên gumanbar ên DAÎŞ'ê de, darizandinên neheq an jî girtîbûna bê sûc dikarin bîn dîtin. Li gor "Amnesty International", cezayê îdamê li Iraqê hê jî berdewam e û heta niha jî tê cîbicîkirin. Bi taybetî rojnameger, parêzvanên mafên mirovan û aktîvîst di bin xeteriyeke mezin de ne. Gelek caran dibin hedefa zindanê; êrîşên li dijî wan gelek caran bê ceza dimînin. Di 29ê Avrêl, 2024 de, ZDF li ser kuştina bandorkerê înternetê Om Fahad ragihand û behsa êrîşek tund kir li ser "(...) her tiştê ku li gorî fermana îslamî (...) nayê".

Wezareta Derve ya Federal bixwe jî di rapora xwe ya derbarê rewşa penaberî û dersînorkirinê ya sala 2022an de dibêje:

"Ewlehiya kesên ku ji derve vedigerin bi gelek faktoran ve girêdayî ye - di nav de girêdana wan a etnîkî û olî, meyla wan a siyasî û şert û mercên li ser erdê."

Prof. Dr. Jan İlhan Kizilhan, di wê baweriyê de ye ku ji ber rewşa metirsîdar a niha ya li Iraqê ji bo kêmeteweyan, sirgûnkirin ne rewşa ye.

Pêşhatên niha sebare bi rewşa niştecihbûna penaberên ji Iraqê

Bi hejmara giştî ya 28,224 kesên ji 31ê Tebaxa 2023ê ve, Îraqî mezintirîn koma kesên li Almanyayê ne ku mecbûr in ji welêt derkevin (25,623 ji wan xwedî statûya Duldung in) - li gorî bersiva pirsê Clara Bûnger (DIE LINKE) li Bundestag. Ne zelalkirina nasnameyê gelek caran li pêşiya çûyin, vegeandî an dersînorkirinê dibe asteng. Lêbelê, di gelek rewşan de, dersînorkirin jî nehat kirin ji ber ku berê Iraqê tenê destûr dida vegeandî dilxwaz - bi hin îstîfayan. Ev astengî niha jî bi ragihandina niyeta hevpar a nû ya Elmanya-Iraqê tê çareser kirin. Ji aliyê ve, rojnameya Tagesschau di 15ê Kanûna Pêşîn a 2023an de di gotara "*Geheimer Migrationsdeal mit dem Irak* (Peymana nehênî ya koçberiyê bi Iraqê re)" ragihand:

"Hikûmeta Iraqê soz dabû ku "hemû vegeryan qebûl bike".

Ji aliyê din ve di warê zelalkirina nasnameyan de di navbera Iraq û Almanyayê de hevkarî zêdetir tê xwestin. Ev tê de naskirin û dayîna hemwelatîyên ku li welatekî din dijîn "belgeyên nasnameyê yê guncav". Her wiha divê gengaz be ku daneyên biyometrik biguherin û bi xebatkarên sefaretxaneyê re hevdiînan bikin.

Li gorî agahiyên Pro Asyl di Cotmeha 2023 de, hejmara dersînorkirina Iraqê dîsa zêde dibe, nexasim ji ber ku hejmara zêde ya belgeyên guhertina pasaportan hatine derxistin. Îhtîmala dersînorkirinê û nebûna şefafiyetê derbarê rêkeftina di navbera Iraq û hikûmeta federal a Almanyayê de, bêewlehî û tîrsa Iraqîyan ji tedbîrên potansiyel ên bidawîkirina mayîna wan li Schleswig-Holstein zêde dike.

Ev broşûr di rewşên takekesî de şûna şîretan nagire, lê tenê wekî rêberiyek xizmet dike. Di her rewşê de, bi tundî tê pêşniyar kirin ku hûn bi navendek şewirmendî û / an parêzerek jêhatî şewir bikin.

Armanca vê broşûrê ew e ku balê bikişîne ser pîrsgirêkên koma mirovên ku ji vê pîrsgirêkê bandor bûne. Wekî rêberek ji bo penaber û piştgir, ev broşûr hewl dide ku şîret û perspektîfan ji bo mayîna Iraqîyek li Almanyayê pêşkêşî we bike.

Agahî ji bo penaberên ji Iraqê

Iraqî bi 25 hezar û 623 kesên xwedan statûya Duldungê ji 31ê Tebaxa 2023an ve, li gorî Wezaretê Navxwe û Welatê Federal, koma herî mezin a kesên bi statûya Duldung li Almanyayê ne. Kesên xwedî statûya Duldungê mecbûr in ku ji welêt derkevin, lê dersînorkirina wan tê sekinandin. Wekî qaîde, mirov destûra rûniştinê ya Duldungê werdigirin, ger serlêdana wan a penaberiyê were red kirin, lê sedem hene ku ew nikarin (hê jî) bîr dersînorkirin.

Gelek kes ji ber nebûna belgeyên nasnameyê nikarin bîr dersînorkirin. Memoranduma nû ya lihev kirinê ya di navbera Almanyayê û Iraqê de êdî dikare vê astengiyê rake.

Wekî din, statûya parastinê dikare ji hêla Daîreya Federal a Koçberî û Penaberan (BAMF) ve were betal kirin an vekişandin. Niha hinek Iraqî jî ji vê yekê bandor bûne.³

Ev broşûr di serî de ji bo Iraqîyan ku bi destûra mayîna Duldung li Almanyayê ne û li hêviyên mayîna demdirêj û ewledartir digerin, wekî rêberek e. Li jêr hûn ê agahdarî, serişte û navnîşanên têkiliyê yê ku hûn dikarin serî lê bidin bibînin.

Ji kerema xwe not bikin: Ev broşûr ne dewsa şîretan e, lê tenê ji bo pêşkêşkirina agahiyan û şandina we ji bo şîretan xizmet dike!

Destûra rûniştinê

Ji bo ketina Elmanyayê û mayîna li welêt, bi giştî pêwîstiya welatîyên welatê sêyemîn bi destûra rûniştinê ya bi navê vîze, destûra rûniştinê yan jî destûra mayîne heye. Vîze û destûrên rûniştinê dikarin demên cûda hebin û her dem bi armançek taybetî ya rûniştinê ve girêdayî ne.

Divê cudahî di navbera destûra rûniştinê, destûra rûniştinê ya demkî (= rûniştina ji bo dema pêvajoya penaberiyê) û destûra mayîne ya Duldung (= mecbûriyeta derketina ji welêt heye, lê dersînorkirin niha ji ber sedemên

³ Li gorî BAMF, 1,160 biryarên li ser prosedûrên betalkirinê ji Çile heta Adar 2024, Iraq wekî welatê jêderê (hejmara duyemîn a herî mezin piştî Sûriyê) eleqedar dike, li BAMF binêre: Hêjmarên heyî, Weşan: Adar 2024, peyda dibe li: https://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/DE/Statistik/AsylinZahlen/aktuelle-zahlen-maerz-2024.pdf?__blob=publicationFile&v=3 (abgerufen am 23.04.2024).

qanûnî an rastî ne mumkin e.; di rewşek mecbûrî ya bicîhanîna derketina ji welêt de, lêbelê, ev dikare di her kêliyê de were kirin).

Sedemên mirovahî: Penaberî, rewşa koçberiyê û qedexekirina dersînorkirinê

Ger serlêdana penaberiyê ji Daîreya Koç û Penaberan a Federal (BAMF) re hatibe şandin û biryar erênî be, cûrbecûr cûreyên parastinê û mafê mayîna li Elmanyayê hene:

- Mafê penaberiyê (Art. 16a Abs. 1 GG)
- Parastina koçberiyê (§ 3 Abs. 1 AsylG)
- Parastina pêvek (§ 4 Abs. 1 AsylG)
- Qedexekirina sirgûnê (§ 60 V & VII AufenthG)

Ger yek ji van awayên parastinê hatibe dayîn, heya ku ev statuya parastinê hebe hûn nikarin bên dersînorkirin! Dirêjahiya parastinê li gorî kîjan ji van awayên parastinê derbas dibe diguhere.

Heke hûn li ser serlêdana penaberiyê ji BAMF biryareke neyînî wergirin, hûn dikarin giliyê xwe bikin. Di zûtirîn dem de bi parêzerek re têkilî daynin, ji ber ku dema dawî ya gilîkirinê tenê yek an du hefte ye!

Komên bêhêz

Komên bêhêz ew kes in ku ji ber rewşa xwe ya şexsî pêwîstiya wan bi parastina taybet heye. Komên jêrîn dikarin bi taybetî mirovên mexdûr ên ji Iraqê bêne hesibandin (ne navnîşek berfireh!):

Êzîdî

Di dema pêşdeçûna bi navê DIŞIê de, bi taybetî Êzîdî bûne qurbanîyên komkujî, kuştin, destavêtin, sinetkirin û revandin. Ev sûc di 19'ê Çileyê 2023'an de ji aliyê Meclîsa Elmanya Bundestag ve weke jenosîd hat qebûlkirin. Raporek ji Nîsana 2024an ji hêla Pro Asyl und Wadi e.V. ve perspektîfên paşerojê yê êzîdiyan li Iraqê wekî "ji bo vê gavê tarî" binav dike; Di raporê de tê xwestin ku sirgûnkirina Êzîdiyan bo Iraqê were qedexekirin.

Jinan

Jin li Iraqê gelek caran rastî cudakariyê tîne û gelek caran ji beşdariya wekhev

di jiyana siyasî, civakî û aborî de nayên qebûlkirin. Li gorî Medica Mondiale, şîdeta navmalî û zayendî jî rolek dileyize. Şîdeta zayendî jî di dîroka nêz a welêt de gelek caran wekî çekek şer hatiye bikar anîn. Terre des Femmes jî behsa sinetkirina jinan dike, bi taybetî li Herêma Kurdîstana Iraqê li bakurê welêt.

LGBTIQ (kesên lezbiyen, gay, bîseksuel, transgender, interseks û queer)*

Li gorî Çavdêriya Mafên Mirovan, rewşa LGBTIQ* yê li Iraqê dijîn di sala 2023'an de xerabtir bû. Cudakarî û dûrxistina civakî heye, di nav de şîdeta fîzîkî û bi navê kuştinên namûsê. Li gorî raporên Tagesschau, guherîna qanûnê ya dawî tê wê wateyê ku tîkiliyên hevzayendan êdî dikarin bi 15 salan cezayê girtîgehê werin ceza kirin.

Penaberên ku biçûkên bêkes in

Îraqiyên biçûk ên ku bi tenê li Almanyayê ne, li gorî qanûnên Almanyayê pêwîstî bi parastineke taybet heye. Heya ku ew temenbiçûk bin (= bin 18 salî), bi giştî nikarin bên dersînorkirin.

Kesên xwedî astengiyên tenduristiyê

Heger tu bi nexweşiyê bedeni yan derûnî dikişînî, ev jî dibe sedem ku dev ji derketina welat an jî dersînorkirinê bernede. Ji bo vê yekê, divê hûn belgeyek maqûl, raporek bijîjkî ya pispor û/an nixandinek bijîjkî ya jêhatî bistînin. Ger rîsk û tehdîd berdeyam bin jî ger hûn vegezin jî, ev dibe sedem ku hûn ji bidawîbûna rûniştina we li Almanyayê dûr bisekinin an jî mafê mayîne bicîh bînin. BAMF ji bo hevpeyvîneke di prosedura penaberiyê de, bi taybetî karmendên ji bo hin komên mirovan perwerde kiriye, ku bandor li wan kiriye dikarin daxwaza hevpeyvîna xwe bikin. Pêvek ji bo hin komên xizan jî naven-dên şêwirmendiyê yê taybetî jî vedihewîne.

Betalkirin û vekîşandina penaberiyê

Penaberî, parastina pêvek û qedexeyên dersînorkirinê heta hetayê dom nakin: Di prosedurên betalkirin an vekîşinê de, BAMF lêkolîn dike ka statuya parastinê ya ku berê hatibû dayîn divê were betal kirin. Li gorî BAMF'ê, maa-yeneyek bi vî rengî di van demên dawî de li ser welatîyên Iraqî jî zêdetir bûye. Di pêvajoyek betalkirinê de, statuya parastinê dikare were betal kirin heke

Heger hûn ji komeke xizan in, hewl bidin ku sedemên xwe yê taybetî yê revîn û çewsandinê di dema prose-dûra penaberiyê de bi qasî ku gengaz dibe bi hûrgulî rave bikin.

sedemên ku di destpêkê de bûne sedema dayîna parastinê êdî ji nêrîna rayedaran tine bin. Mînak: (ji ber guhertina rewşan li welatê jêderê an rewşa takekesî an ji ber reftarên kesê ku mafê parastinê heye, wek nimûne di dema serdanên welatê jêderê de).

Ger hûn ji proseya betalkirinê an vekişînê bandor bibin, divê hûn bi lezgîni têkilî navendek şewirmendiyê û/an parêzerek bidin!

Rewşa parastinê tê betalkirin, eger der-keve holê ku kesek bi xeletî wek penaber hatiye naskirin, wek nimûne ji ber ku ew agahiyên derew dane yan jî rastiyên madî veşartîye.

Duldung û mecbûriyeta derketina ji welêt

Kesek destûra rûniştinê ya Duldungê distîne ger mecbûr be ku ji welêt der-keve lê niha nikare were dersînorkirin. Ev tê wê wateyê ku li pêşiya dersînorkirinê astengî hene ku niha rê li ber derketina wan ji welat digirin. Ji ber ku ev astengî di her kêliyê de ji holê radibin, destûra rûniştinê ya duldung - di nav dema destûra rûniştinê ya duldung de jî - we ji dersînorkirinê naparêze!

§ 60 a AufenthG – Rawestandina demkî ya dersînorkirinê (Duldung)

Dibe ku ji bo rawestandina dersînorkirinê sedemên rasteqînî an qanûnî hebin. Ev dibe ku, wek nimûne, nekarbûna rêwîtiyê ji ber sedemên tenduristiyê, nebûna belgeyên nasnameyê an nebûna veguhestinê be. Bi ser de jî, welatê ku dê dersînorkirinê re bê kirin, dibe ku sînoren xwe bigire - wek ku bi salan li Iraqê bû - an jî dibe ku vegeandina wî kesî red bike.

Astengiyên li ber dersînorkirinê bi gelemperî demkî ne, ango di her kêliyê de dikarin winda bibin! Weke mînak, li ser bingeha ragihandina niyeta hevbeş a navbera Almanya û Iraqê, derxistina belgeyên şûna wê êdî bileztir bibe. Ev yek wê di demeke nêz de careke din dersînorkirina ji bo Iraqê pêkan bike.

§ 60 b AufenthG – Destûra rûniştinê ya Duldung ji bo kesên ku nasnameyê wan ne diyar e ("Duldung light")

Kesên ku li gor raya rayedaran di zelalkirina nasnameya xwe de bi têra xwe hevkarî nekirine û/an jî nasname û neteweya xwe xelet dane xuyakirin û di encamê de rê li ber dersînorkirina wan hatiye girtin, "ronahiya Duldung"

werdigirin (li gorî Beşa 60 b AufenthG). Ev dikare bibe sedema astengiyên girîng ên wekî qedexekirina xebatê, kêmkirina alîkariyên civakî û hetta girtina li girtîgehê li benda dersînorkirinê.

A ku jê re tê gotin "Duldung light" ti perspektîfên mayînde yên li Almanyayê nade.

EZ DIKARIM ÇI BIKIM EGER EZ TENÊ LI ALMANYAYÊ BI DESTÛRA MAYÎNA DULDUNG BIM?

- 1. Tawilê ji navendek şewirmendiyê guncan şîretan bigerin!** Hûn dikarin di vê broşûrê de di bin sernavê "Navenda şewirmendî û bêtir agahdarî" de têkilî û agahdariya li ser navendên şewirmendiyê bibînin.
- 2. Li rêyekê bigerin ku hûn li Almanyayê destûra rûniştinê (li gel şewirmend) bistînin.** Vebijarkên gengaz ên ji bo ewlekirina mayîna we li Almanyayê li ser rûpelên jêrîn ên vê broşûrê têne dîtin.
- 3. Hewl bidin ku belge û sertîfikayên ku hîna jî ji bo destûra rûniştinê ya li Almanyayê ji we re lazim in berhev bikin da ku hûn bi zûtirîn dem wê wergirin!**
- 4. Li ser wê bixebitin - nemaze dema ku ew tê ser karûbarên entegrasyonê û zelalkirina nasnameya we!** Tenê wê hingê hûn ê di demek dirêj de şansê we hebe.

Stratejiyên ji bo ewlekirina destûra rûniştina we

Ewlekirina destûra rûniştinê dikare bi demê re û bi alîkariya karûbarên entegrasyonê were bidestxistin. Ji bilî jêhatîbûnên (mînak: Perwerdehiyê) û îstihdama bi destkeftî, qursên wergirtina ziman û entegrasyonê (zanîna şert û mercên jiyanê li Almanya) ji bo perspektîfek demdirêj li Almanyayê girîng in. Lêbelê, wekî qaîdeyek, di zelalkirina nasnameyan de hevkarî şertek e.

Giring: Hewldanek bilez bikin ku hûn jêhatîbûnek entegrasyonê hebin heke heya nuha ev yek hat paşguh kirin!

JÊHATÎBÛNA ENTEGRASYONÊ ÇI NE?

Zehmetiyên entegrasyonê nîşan didin ku hûn (dixwazin) beşdarî civaka Alman bibin. Ev dikarin tiştên jêrîn pêk bînin:

- (bi rêkûpêk û serketî) beşdarbûna qursa almanî
- (serkeftî) qedandina qursa entegrasyonê ("kursa oryantasyonê", "Şert û mercên jiyane li Almaniya")
- (Serkeftî) beşdarbûna dibistanê (bi taybetî ji bo zarokên di temenê dibistanê de) an sertîfîkayek serkeftî ya qedandina dibistanê
- Perwerde, nemaze perwerdeya pîşeyî, kar û/ an dabînkirina serbixwe ya lêçûnên jiyane
- Karê dilxwazî û/ an beşdarbûna komele yan jî rêxistinên neqezenc
- Tevlîbûna civatan, siyasetê, rêxistinên dêrê, alfkariya taxan û hwd.
- ...

Li gorî kîjan celebê destûra rûniştinê ya ku hûn serlêdan dikin, **dibe ku jêhatîbûnek cihêreng şertek ji bo dayîna destûra rûniştinê ya têkildar bin.** Wekî qaîdeyek, divê hûn delîlên destkeftiyên xwe peyda bikin, ango hûn ê hewceyê sertîfîkayek an dîplomayê bin.

Ji kerema xwe not bikin: Ger hûn wek malbat li Almanyayê bimînin, ji bo hin cûreyên destûra rûniştinê, divê **hemî (!) endamên malbata** we jêhatîniya xwe ya entegrasyonê îspat bikin.

Zelalkirina nasnameyê, berpirsiyariyên hevkarîyê û wergirtina pasaportê

Eşkerekirina nasnameya we - ango bi rastî zanîna kîjan kes li Almanyayê ye - ji bo dewleta Alman û rayedarên Alman pir girîng e. Hûn mecbûr in ku bi awayên cûrbecûr hevkarîyê bikin:

Divê hûn pasaport an guheztina pasaporta xwe, belge û belgeyên din ên têkildar pêşkêş bikin, radest bikin û, ger hewce be, bidin rayedaran. Li ser daxwazê, divê hûn her weha hilgîrên daneyê yê ku ji bo

Seriştaya pratîk: Tenê belgeyên orijînal radest bikin heke ew bi tevahî hewce be. Berîya niha kopiyên dokumanên xwe ji bo xwe çêkin û ji bo belgeyên orijînal yê hatine girtin meqbûzekê bistînin.

destnîşankirina nasnameya we têkildar in (mînak bi xwendina tîlefona xweya desta) re têkildar bidin rayedaran û tedbîrên nasnameyê (mînak dana şopa tiliyan) bipejirînin.

Ger pasaportek we ya derbasdar an cîhgîrek pasaportê tune be, hûn bi gelemperî neçar in ku di wergirtina belgeyê nasnameyê de hevkarîyê bikin.

Lêbelê, hevkarî divê maqûl û pêwîst be. Ger karekî hevkarîyê ji nihêrîna kesê eleqedar ne maqûl be, divê ev yek ji rayedaran re di her bûyereke-sane de baş were rewşa kirin. Navendên şewirmendiyê û parêzer dikarin bi hincetên weha re bibin alîkar.

Ger agahdariya derewîn, cûda an nakokî ji rayedarên Alman re hatibe peyda kirin, ev dikare bibe astengiyek mezin dema ku meriv nasnameya we zelal bike. Ev jî ji bo Iraqiyên ku ji ber tîrsa salên berê ji rejîma Seddam Husên reviyane û navên derew li wan kirine jî derbas dibe.

"Entegrasyonê domdar"

Têgîna "entegrasyonê domdar" tê bikaranîna dema ku kesek ji bo demek dirêjtir li Almaniya dijî û berê fêrî jêhatîyên cûda yê entegrasyonê bûye (mînak zanîna tîra xwe ya almanî, serbixwebûna ji berjewendiyên giştî).

Ger hûn **çend sal** in li Almanyayê dijîn, dibe ku hûn di bin hin şert û mercên zêde de bibin xwediyê yek ji wan celebên destûra rûniştinê ya jêrîn:

- **§ 25 a AufenthG – Destûra rûniştinê ji bo ciwan û ciwanên baş entegrekirî:** Ji bo kesên di navbera 14 û 27 salî de ku bi kêmfî ve 3 salan bi berdewamî li Almanyayê rûniştine (destûra rûniştinê, Duldung an destûr).
- **§ 25 b AufenthG – Destûra rûniştinê di rewşa entegrasyonê domdar de:** Ji bo kesên ku herî kêmfî 6 sal in li Almanyayê dijîn (bi zarokên biçûk ên herî kêmfî 4 salî re) bê navber (destûra rûniştinê, Duldung an destûr).

Ya jêrîn bi gelemperî derbas dibe: Zehmetiyên entegrasyonê fêr bibin û di heman demê de ji bo zelalkirina nasnameya xwe di çarçoveya îmkânên heyî de bibin alîkar! Ev ê şansê weya bidestxistina rûniştina daîmî zêde bike.

Seriştaya pratîk: Berî ku rayedar nêzîkî we bibin, bi însiyatîfa xwe zû xeletiyên ragihînin. Girîng e ku sedemên gengaz ji rayedaran re bi maqûl rave bikin. Pêdivî ye ku hûn li piştgiriya profesyonel (mînak ji parêzerek) bigerin.

- **§ 104 c AufenthG – Qanûna rûniştinê ya derfetê:** Ji bo kesên ku ji 31.10.2022 ve ji bo 5 salan bênavber li Almanyayê rûniştine (destûra rûniştinê, Duldung an destûr). Serlêdan ji bo vê tenê heya 30.12.2025 dikare were şandin.
- **§ 23 a AufenthG – Destûra rûniştinê di rewşên dijwar de:** Kesên ku herî kêr 5 sal in li Almanyayê ne, lê ji bo destûra rûniştinê tu vebijarkên din tune ne, dikarin serlêdanê pêşkêşî Komîsyona Zehmetiyê ya Schleswig-Holstein bikin.
- **§ 25 Abs. 5 AufenthG – Astengiya daîmî ya li ber dersînorkirinê:** Ger tê çaverêkirin ku astengiyên dersînorkirinê dirêjtir bidomin (mînak di doza Duldung de ji ber zarokên piçûk ên ku mafê rûniştina li welêt heye), dibe ku li şûna Duldungê li gorî § 25 Abs. 5 destûra rûniştinê were dayîn. Wekî qaîdeyek, divê destûra rûniştinê piştî 18 mehan ji destûra rûniştinê ya Duldung were dayîn. **BALDARÎ:** Ev destûra rûniştinê bi gelemperî dema ku astengiya li ber dersînorkirinê namîne bi dawî dibe!

Zehmetiyên entegrasyonê û hevkarîya di zelalkirina nasnameya we de ji bo hemî destûrên rûniştinê girîng in. Pêdiviyên têkildar ji bo celebê ferdî ya destûra rûniştinê dikare di metna qanûnî ya Qanûna Niştecihbûnê (AufenthG) de were dîtin. Li ser vebijarkên xwe û hewcedariyên xwe bi hûrgulî şîreta pispor bigerin, mînakî ji navendek şêwirmendiyê an parêzerek. Her weha hûn dikarin xalên pêwendiyê, serişte û navnîşanan di beşa "Navenda şîret û bêtir agahdarî" de ji rûpela 21 bibînin.

Perspektîfên mayînê bi bidestxistina qayim û kar

Perwerdehiya Pîşeyî an jî xebata li Almanyayê dikare ji bo dirêjkirin û ewlekirina mayîna we li Almanyayê perspektîfan veke.

Ger hûn li **Almanyayê perwerdehiya** pîşeyî dinirxînin, ev yek dikare ji bo we yek ji cûreyên jêrîn ên destûra rûniştinê derxe holê:

- **§ 16 g AufenthG – Destûra rûniştinê ya ji bo perwerdehiya pîşeyî ji bo biyaniyên neçar in ku ji welêt derkevin.**
- **§ 60 c AufenthG – Rûniştina Duldung ji ber perwerdehiya pîşeyî**

Her du celeb destûra rûniştinê bêtir ku temenê kesê têkildar dikare were bikar anîn.

Heke li Almanyayê îhtîmala kar/îstîhdamê hebe, ev yek dikare bibe sedema yek ji cureyên destûra rûniştinê ya ji bo we:

- **§ 19 d Abs. 1 a AufenthG – Destûra rûniştinê ji bo kesên jêhatî yên xwedî destûra rûniştinê ya Duldung ji bo armanca kar:** Kesên ku berê xwediyê destûra rûniştinê ya Duldung-ê ji ber perwerdehiya pîşeyî bûn û perwerdehiya xwe bi serfirazî qedandine, ji bo peyda kirina jêhatiya xwe ya pîşeyî du salan mafê wan ê karekî têkildar heye.
- **§ 19 d Abs. 1 AufenthG – Destûra rûniştinê ji bo kesên jêhatî yên xwedî destûra rûniştinê ya Duldung ji bo armanca kar:** Ji bo kesên ku perwerdehiya pîşeyî ya jêhatî an jî perwerdehiya ji bo karekî alîkarê hemşîretiyê, bawernameya zanîngehê an karekî jêhatî qedandine.
- **§ 60 d AufenthG – Destûra rûniştinê ya Duldung ji ber kar:** Di bin hin mercan de ji bo 30 mehan.
- **§ 10 Abs. 3 AufenthG – Vebijarkên "guhartina rê":** Di bin hin mercan de, kesên **kalîfiye** yên ku berê serlêdana penaberiyê kirine, dikarin wê ji bo wergirtina destûra rûniştinê ya ji bo xebatê paşve bikişînin.

Serişteya pratîk: Zehmetiyên entegrasyonê û hevkarîya di zelalkirina nasnameya we de ji bo hemî destûrên rûniştinê girîng in. Pêdiviyên têkildar ên ji bo celebên kesane yên destûra rûniştinê dikarin di metna qanûnî de werin dîtin. Li ser vebijarkên xwe şîreta pispor bigerin, wek nimûne ji navendek şêwirmendiyê an parêzerek. Her weha hûn dikarin xalên pêwendiyê, serişte û navnîşanan di beşa "Navenda şîret û bêtir agahdarî" de ji rûpela 21 bibînin.

Ger tişteq ne alîkar be ...

Her tim ne mimkûn e ku meriv li Almanya bimîne. Dûv re derketina, dersînorkirin an hetta girtina li benda dersînorkirinê dibe ku têkildar bibe.

Daxwaza derketina derveyî welat, sirgûnkirin û binçavkirina li benda dersînorkirinê

Niha Îraqî her diçe nameyên bi daxwaza nivîskî ya derketina ji welat (bi dilxwazî) distînin. Ger ji we were xwestin ku hûn welat biterikînin û bi dilxwazî dernekevin, desthilata şareza dikare we bi darê zorê dersînorkirinê bike welatê we yê jêderê. Di rewşên takekesî de, ev yek dikare bibe sedema girtina di zindana dersînorkirinê de jî, wek nimûne heke hewildanên dersînorkirinê jixwe têk çûne, heke xetera revînê were texmîn kirin, di nebûna hevkarîyê de, carinan jî bêyî xetera revînê.

Serişteya pratîk: Ger ji we were xwestin ku hûn welêt biterikînin, hûn dikarin diyar bikin ku hûn pêşî şêwirdarî û agahdariya serbixwe dixwazin.

Di rewşên weha de, pêdivî ye ku hûn zûtirîn dem bi parêzerek an navendek şêwirmendiyê re şewir bikin!

Di rewşên dijwar de, îtiraza ji Komîsyona Zehmetiyê re, daxwaznameyek an tewra penaberîya dêrê dibe ku mimkun be.

Ger gengaz be, nehêlin ku ew negihîje wê astê ku rayedar dest bi dersînorkirina we bikin! Ger hûn werin dersînorkirin, bi gelemperî hûn ê ji bo çend salan vegeerê li we were qedexe kirin. Her weha divê hûn li bendê bin ku ji we were xwestin ku berî ku hûn ji nû ve têkevin welêt, lêçûnên dersînorkirinê (berbiçav) û belkî jî lêçûnên binçavkirinê bidin. Di hin rewşan de, çêtir e ku meriv bi dilxwazî ji welêt derkeve.

Serişteya pratîkî ya li ser zindanê beriya sirgûnê:

NÛ: Ger parêzerek we tune be, divê ji bo biryarên binçavkirinê yê dersînorkirinê parêzerek we were peyda kirin.

Tevî vê yekê, mafê we yê şewirmendiyê serbixwe an jî piştgirîya qanûnî di dema binçavkirinê de berî dersînorkirinê heye! Divê ev bêtir xwestin!

Vebijarkên çûna dilxwazî û ji nû ve têketinê

Ger ji we were xwestin ku hûn welatê xwe biterikînin û biryar bidin ku hûn bi dilxwazî derkevin, ev yek ji we re hêsantir dike ku hûn ji nû ve têkevin Elmanyayê. Di bin hin mercan de, qedexeyek ji nû ve têketinê wê hingê dikare were rakirin.

Şewirmendî li ser vegeer û derfetên finansê

Ger bala we dikişîne, hûn dikarin karûbarên şewirdariyê yê ku agahdariya li ser îhtîmala vegeerê dilxwazî pêşkêş dikin bikar bînin. Ger hûn difikirin ku bi dilxwazî ji welêt derkevin ev ê bi nepenî û belaş piştgirî bide we. Ger hûn biryar bidin ku wiya bikin, ew ê jî ji we re bibin alîkar ku hûn ji bo çûyîna xwe amade bikin. Li gorî pêdiviyên, hûn dikarin ji bo piştgirîya darayî jî serlêdan bikin (mînak bi bernameya REAG / GARP). Hûn dikarin li ser vê yekê di beşa pêş de bêtir agahdarî bibînin.

Navendên şewirmendiyê û bêtir agahdarî

Di dema şewirdariyê de, hûn dikarin stratejiyên ferdî nîşanî we bidin da ku rê li ber bidawîbûna mayîna we bigirin û hêviyên we yê mayîna li Almanyayê ewle bikin. Di her rewşê de, divê hûn biçin navendek şewirmendiyê ya jêhatî û serbixwe an jî derbarê pirsên der barê derketina ji welêt de bi parêzerek re şewir bikin.

LI SCHLESWIG-HOLSTEINÊ JI BO ÊZIDIYAN SIRGÛN HATIN QEDEXEKIRIN

Di 17ê Cotmeha 2024an de, parlamentoya eyaleta Schleswig-Holstein li gorî xala 60a paragrafa 1ê ya Qanûna Rûniştinê qedexeya dersînorkirina êzîdiyên ji Iraqê li Schleswig-Holstein pejirand. Ev heya 16ê Çileyê Paşîn, 2025-an derbas dibe. Qedexeya dersînorkirinê li gorî xala 23 paragrafa 1-ê ya Qanûna Niştecihbûnê bi fermana pejirandinê ya dewletê tê şopandin. Ji bo vê yekê erêkirina Wezaretê Federal a Navxweyî û Welat (BMI) ya Berlînê hewce dike. Dema ku BMI erêkirina xwe da, em ê li ser <https://www.frsh.de/> agahdar bikin.

Biryara Schleswig-Holstein ya li ser rawestandina dersînorkirinê dikare li vir were dîtin: <https://www.frsh.de/artikel/msjfsigsh-abschiebungsstopp-jezidinnen-aus-dem-irak>

Şewirmendiyê bistînin 21.

المغادرة الطوعية وخيارات إعادة الدخول

إذا تم طلب مغادرتك من البلاد وقررت المغادرة طوعاً، فقد يكون لك فيما بعد إعادة الدخول إلى ألمانيا. قد تتمكن أيضاً من التخلص من حظر إعادة الدخول المؤقت.

استشارات العودة وفرص الدعم المالي

بإمكانك الاستفادة من خدمات الاستشارة التي تقدم معلومات حول إمكانية العودة الطوعية. ستدعمك هذه الاستشارة بشكل سري ومجاني إذا كنت تفكر في المغادرة الطوعية. إذا قررت القيام بذلك، فإنها ستساعدك أيضاً على الاستعداد للمغادرة. وفقاً للمتطلبات، يمكنك أيضاً التقدم بطلب للحصول على الدعم المالي (على سبيل المثال من خلال برنامج REAG/GARP). يمكنك العثور على مزيد من المعلومات حول هذا الأمر في القسم التالي.

مراكز الاستشارة ومزيد من المعلومات

عن طريق الاستشارة، يمكن تطوير استراتيجيات فردية لمنع إنهاء إقامتك وتعزيز فرص بقائك في ألمانيا. إذا كانت لديك أي استفسارات بشأن مغادرة البلاد، فمن الضروري استشارة مركز استشاري مؤهل ومستقل أو محام متخصص.

احصل على الإستشارة 21. (DEUTSCH-21)

إيقاف ترحيل الأيزيديين والإيزيديين في ولاية شليسفيغ-هولشتاين

قرّر برلمان ولاية شليسفيغ-هولشتاين إيقاف عمليات ترحيل الإيزيديين العراقيين ف17 من شهر أكتوبر 2024 وفقاً للمادة 60a، الفقرة 1، من قانون الإقامة. هذا القرار ساري حتى 16 يناير 2025. ينبغي أن يصدر أمر استقبال حكومي عقب إيقاف الترحيل وفقاً للمادة 23، الفقرة 1، من قانون الإقامة. يستوجب ذلك موافقة وزارة الداخلية والشؤون الإجتماعية الا على موافقة وزارة الداخلية، سننشر المستجدات عبر موقعنا الإلكتروني:

<https://www.frsh.de/>

يمكن الاطلاع على مرسوم شليسفيغ هولشتاين بشأن إيقاف عمليات الترحيل هنا:

<https://www.frsh.de/artikel/msjfsigsh-abschiebungsstopp-jezidinnen-aus-dem-irak>

إذا لم يساعد شيء...

قد لا تتمكن من البقاء الدائم في ألمانيا. في هذه الحالة، قد تُفرض عليك مغادرة البلاد بشكل طوعي أو ربما قد تُجبر على ذلك بواسطة السلطات المعنية.

المطالبة بمغادرة البلاد والترحيل والاحتجاز على نمة الترحيل

حالياً، يتلقى العراقيون رسائل تطالبهم بشكل متزايد بمغادرة البلاد (بطريقة طوعية). إذا كان من المفترض أن تغادر البلاد ولم تفعل ذلك طوعاً، فقد يتم ترحيلك قسرياً إلى بلدك الأصلي من قبل السلطات المختصة. في بعض الحالات، قد يتم أيضاً احتجازك في مركز الاحتجاز للترحيل، وذلك على سبيل المثال بسبب عدم نجاح محاولات الترحيل السابقة، أو في حال افتراض احتمال الهروب، أو في حالة عدم التعاون، أو حتى في بعض الأوقات دون وجود احتمالات الهرب.

نصيحة عملية: إذا تم طلب مغادرتك من البلاد، يجب عليك أن تطلب أولاً الحصول على استشارة من مكتب مستقل. في مثل هذه الحالات، من الضروري استشارة محام أو مركز استشارات في أسرع وقت ممكن!

في الحالات الصعبة، قد يكون من الممكن تقديم طلب إلى لجنة الحالات الصعبة (Härtefallkommission) أو اللجوء لكنسية ما.

لا تدع الأمر يصل إلى مرحلة ترحيلك! إذا تم ترحيلك، فمن المعتاد أن تُمنع من العودة لفترة طويلة. كما يجب أن تتوقع دفع تكاليف الترحيل، بالإضافة إلى ربما تكاليف الاحتجاز. في بعض الحالات، يكون من الأفضل المغادرة طوعاً.

نصيحة عملية بشأن الاحتجاز على نمة الترحيل (Abschiebungshaft):

إذا كنت تواجه احتجازاً على نمة الترحيل وليس لديك محام، يحق لك الحصول على محامٍ مناوب.

بغض النظر عن ذلك، لديك الحق في الحصول على استشارة قانونية مستقلة أو دعم قانوني خلال فترة احتجازك في انتظار الترحيل. يجب أن تطالب بذلك بحزم!

وفي حالة أن لديك عرض عمل / توظيف في ألمانيا، فقد يؤدي ذلك إلى حصولك على أحد تصاريح الإقامة التالية:

§ 19 d Abs. 1 a AufenthG – Aufenthaltserlaubnis für qualifizierte Geduldete zum Zweck der Beschäftigung

المادة 19 (d) 1 (a) AufenthG – تصريح الإقامة للأشخاص المؤهلين لغرض العمل: يحق للأشخاص الذين سبق لهم الإقامة المسموح بها لأغراض (Ausbildungsduldung) وأكملوا تدريبهم بنجاح الحصول على عمل التدريب المهني لمدة عامين.

§ 19 d Abs. 1 AufenthG – Aufenthaltserlaubnis für qualifizierte Geduldete zum Zweck der Beschäftigung

المادة 19 (1) d AufenthG – تصريح الإقامة للأشخاص المؤهلين لغرض العمل: بالنسبة للأشخاص الذين أكملوا تدريباً مهنيًا مؤهلاً أو تدريباً لمهنة مساعد رعاية أو شهادة جامعية أو عملاً مؤهلاً.

§ 60 d AufenthG – Beschäftigungsduldung

المادة 60 (d) 60 AufenthG – التسامح في العمل: تحت شروط معينة يكون نوع الإقامة هذا لمدة 03 شهراً.

المادة 10 (3) AufenthG – خيارات "تغيير المسار": في ظل ظروف معينة، يمكن للأشخاص المؤهلين الذين قدموا بالفعل طلب لجوء الحصول على تصريح إقامة لأغراض العمل إذا قاموا بسحب طلب اللجوء.

نصيحة: يُعتبر السعي للإندماج والتعاون في إثبات الهوية أمراً مهماً لجميع أنواع تصاريح الإقامة. يمكن الاطلاع على المتطلبات الخاصة بكل نوع إقامة على حدة في النص القانوني. بإمكانك طلب الاستشارة من الخبراء بخصوص خياراتك، مركز استشاري مختص أو محام. يمكن أيضاً العثور على نقاط الاتصال والمعلومات والعناوين في الفصل "مراكز الاستشارة والمزيد من المعلومات" الذي يبدأ في الصفحة 21.

§ 104 c AufenthG – Chancen-Aufenthaltsrecht

المادة 104 c AufenthG - حق الإقامة مع إتاحة الفرص: للأشخاص الذين كانوا بتاريخ 13 أكتوبر 2022 قد أقاموا بالفعل في ألمانيا لمدة 5 سنوات دون انقطاع (تصريح إقامة أو إقامة متسامحة أو تصريح إقامة مؤقت). آخر موعد لتقديم هذا الطلب هو 30.12.2025.

§ 23 a AufenthG – Aufenthaltsgewährung in Härtefällen

المادة 23 a AufenthG - منح الإقامة في الحالات الصعبة: الأشخاص الذين يقيمون في ألمانيا منذ 5 سنوات على الأقل ولكن ليس لديهم خيارات أخرى للحصول على تصريح إقامة يمكنهم تقديم طلب إلى لجنة شليسفيغ-هولشتاين للحالات الصعبة

§ 25 Abs. 5 AufenthG – dauerhaftes Abschiebehindernis

25 (5) من قانون الإقامة "عقبة دائمة أمام الترحيل": إذا كان من المحتمل أن تستمر عقبات الترحيل لفترة أطول (على سبيل المثال في حالة إقامة التسامح بسبب وجود أطفال دون سن البلوغ الذين يحق لهم الإقامة في ألمانيا)، من الإمكان إصدار تصريح إقامة وفقاً للمادة 25 (5). وكقاعدة عامة، يمكن إصدار تصريح الإقامة بعد 18 شهراً من الإقامة من نوع Duldung. تنبيه: ينتهي تصريح الإقامة هذا عادةً عندما يزول عائق الترحيل!

يُعدُّ السعي للاندماج والتعاون في إثبات الهوية أمراً مهماً لجميع تصاريح الإقامة. يمكن العثور على المتطلبات الخاصة بتصاريح الإقامة الفردية في النص القانوني لقانون الإقامة (AufenthG) احصل على الاستشارة من الخبراء بشأن خياراتك ومتطلباتك بالتفصيل، على سبيل المثال من مركز استشارة أو المحامي. يمكن أيضاً العثور على نقاط الاتصال والمعلومات والعناوين في الفصل "مراكز الاستشارة والمزيد من المعلومات" الذي يبدأ في الصفحة 21.

تطلعات بسبب المؤهلات والتوظيف (العمل)

يمكن توفير فرصاً لتمديد وتعزيز إقامتك في ألمانيا من خلال التدريب المهني أو العمل.

إذا كنت تُحبذُ خيار التدريب المهني في ألمانيا، فقد يؤدي ذلك إلى حصولك على أحد تصاريح الإقامة التالية:

• § 16 g AufenthG – Aufenthaltserlaubnis zur Berufsausbildung für ausreisepflichtige Ausländer

المادة 16 g AufenthG - تصريح الإقامة للتدريب المهني للأجانب المقرر لهم مغادرة البلاد

• § 60 c AufenthG – Ausbildungsduldung

في حال عدم وجود جواز سفر ساري المفعول أو بديل لجواز السفر، فأنت ملزم عموماً بالتعاون في الحصول على وثيقة هوية. ومع ذلك، يجب أن يكون التعاون معقولاً وضرورياً. إذا كان فعل التعاون غير معقول من وجهة نظر الشخص المعني، فيجب تبرير ذلك بشكل جيد للسلطات في كل حالة على حدة. يمكن لمراكز الاستشارة والمحامين المساعدة في هذا التبرير.

وفي حال تقديم معلومات غير صحيحة أو مختلفة أو متناقضة إلى السلطات الألمانية، فقد يمثل ذلك عقبة كبيرة عندما يتعلق الأمر باتبات هويتك. وهذا ينطبق أيضاً على العراقيين الذين فروا من نظام صدام حسين وأطلقوا أسماء مستعارة منذ سنوات بسبب عامل الخوف.

بشكل عام، ينطبق ما يلي: السعي لتحقيق الاندماج وفي نفس الوقت المساعدة في اثبات هويتك في نطاق الإمكانيات المتاحة! سيؤدي ذلك إلى زيادة فرصك في الحصول على الإقامة الدائمة.

نصيحة عملية: قم بتوضيح الأخطاء بنفسك في أسرع وقت ممكن قبل أن تتواصل معك السلطات. ومن المهم شرح الأسباب المحتملة للسلطات بشكل معقول. تأكد من طلب الدعم المهني (على سبيل المثال من محام).

الإندماج المستدام

يُشير مصطلح "الإندماج المستدام" إلى الحالة التي يصل إليها الشخص بعد إقامة طويلة في ألمانيا، حيث تم إنجاز العديد من مؤشرات الإندماج، مثل إتقان اللغة الألمانية بشكل كافٍ والاستقلالية عن الدعم المادي الحكومي.

إذا كنت تعيش بالفعل في ألمانيا منذ عدة سنوات، فقد تكون مؤهلاً للحصول على أحد تصاريح الإقامة التالية تحت شروط إضافية معينة أخرى:

§ 25 a AufenthG – Aufenthaltsgewährung bei gut integrierten

Jugendlichen und Heranwachsenden

المادة 25 a AufenthG - تصريح إقامة للمندمجين جيداً من المراهقين والشباب: لمن تتراوح أعمارهم بين 14 و 27 عاماً والذين يقيمون في ألمانيا بشكل متواصل منذ 3 سنوات على الأقل تصريح إقامة أو إقامة متسامحة أو تصريح إقامة مؤقت
Aufenthaltserlaubnis, Duldung oder Gestattung –

§ 25 b AufenthG – Aufenthaltsgewährung bei nachhaltiger Integration

المادة 25 b AufenthG - تصريح الإقامة في حالة الإندماج المستدام: للأشخاص الذين يقيمون في ألمانيا منذ 6 سنوات على الأقل إذا كان معهم أطفال دون سن البلوغ لمدة 4 سنوات على الأقل دون انقطاع (تصريح إقامة أو إقامة متسامحة أو تصريح إقامة مؤقت).

ماهي مساعي عملية الإدماج؟

الإندماج الناجح والفعال يظهر اهتمامك بالمساهمة في المجتمع الألماني. وهو يحتوي على التالي:

- حضور دورة تعليم اللغة الألمانية (بانتظام وبنجاح).
- إكمال دورة الإدماج بنجاح، التي قد تشمل "دورة تمهيدية للإندماج" والمعرفة بـ "ظروف الحياة اليومية في ألمانيا".
- الانضمام بنجاح إلى المدرسة، خاصة للأطفال في سن المدرسة، أو تحقيق النجاح في شهادة التخرج الأولية.
- التعليم، بما في ذلك التعليم المهني، والعمل، و/أو تأمين سبل العيش الذاتي.
- العمل التطوعي أو المشاركة في الجمعيات أو المنظمات غير الربحية.
- المشاركة في الحياة الإجتماعية، سواء في السياسة، المنظمات الكنسية، مساعدة الجيران (الخ ...).

تُعتبر هذه الإنجازات ضرورية للحصول على نوع الإقامة المرغوبة، وفقاً لنوع الإقامة المطلوبة. بشكل عام، سيكون على الشخص تقديم إثبات الإنجازات، مثل الشهادات أو التصديقات.

يرجى ملاحظة: إذا كنت تعيش في ألمانيا ضمن أفراد العائلة، فإنه بالنسبة لبعض تصاريح الإقامة، يتعين على كل فرد من أفراد أسرتك إثبات إنجازات الإدماج بنفسه.

إثبات الهوية والالتزام بالتعاون والحصول على جواز سفر

إن إثبات الهوية - أي معرفة هوية الشخص الموجود في ألمانيا بالضبط - له أهمية كبيرة بالنسبة للدولة الألمانية والسلطات الألمانية. وإذا كان هنالك عدد من التزامات للتعاون: يجب على الشخص تزويد السلطات بجواز سفر أو جواز سفر بديل والشهادات والوثائق الأخرى ذات الصلة، وتسليمها إذا لزم الأمر. عند الطلب، يجب على الشخص أيضاً تزويد السلطات بحاملات البيانات التي قد تكون مهمة لإثبات الهوية (على سبيل المثال عن طريق قراءة الهاتف المحمول) والقبول في إجراءات إثبات الهوية (مثل إعطاء بصمات الأصابع).

نصيحة عملية: تُسَمَّ المستندات الأصلية إلا إذا كان ذلك ضرورياً للغاية. يستحسن الاحتفاظ بنسخ من المستندات الخاصة مسبقاً وطلب الحصول على إيصال بالوثائق الأصلية التي يتم تسليمها.

ماذا يمكنني أن أفعل إذا كنت أقيم في ألمانيا بتصريح إقامة متسامحة (Duldung) فقط؟

- 1 اطلب الاستشارة من مركز متخصص ومناسب على الفور! يمكنك العثور على جهات الاتصال والمعلومات ذات الصلة بمراكز الاستشارة في الكتيب الموجود تحت قسم "مراكز الاستشارة والمزيد من المعلومات".
- 2 ابحث تزامناً مع الاستشارة عن كيفية الحصول على تصريح إقامة أخرى في ألمانيا. ستجدون الخيارات المتاحة لتعزيز إقامتكم في ألمانيا في الصفحات التالية من الكتيب.
- 3 ابدل جهودك للحصول على المستندات اللازمة للحصول على تصريح الإقامة في ألمانيا!
- 4 التزم بهذه الخطوات، خاصةً عندما يتعلق الأمر بجهود الإدماج واثبات الهوية! هذه هي الطريقة الوحيدة لديكم للفرص طويلة المدى.

استراتيجيات تعزيز الإقامة

يمكن الحصول على الإقامة الدائمة بمرور الوقت وعن طريق الإدماج الفعال. بالإضافة إلى التأهيلات مثل التدريب والتوظيف، دورات اكتساب اللغة والإندماج (المعرفة حول ظروف المعيشة في ألمانيا)، تُعدّ أساسية للنجاح بالحصول على إقامة طويلة المدى في ألمانيا. ومع ذلك، يُعتبر التعاون لإثبات الهوية مطلباً شرطياً.

هام: السعي للإندماج بشكل عاجل إذا تم التخافي عنها حتى الآن!

Wadi Pro Asyl و Wadi ، فإن آفاق مستقبل اليزيديين في العراق تُوصف حاليًا بأنها "قائمة". بناءً على ذلك، يتم المطالبة بوقف ترحيل اليزيديين إلى العراق.

قضايا المرأة

تواجه المرأة في العراق تمييزاً متكرراً يُعيق مشاركتها المتساوية في الحياة السياسية والاجتماعية والاقتصادية. وبحسب منظمة Medica Mondiale، فإن العنف المنزلي والعنف الاجتماعي يساهمان بشكل كبير في ذلك. إضافةً إلى ذلك، استُخدم العنف الجنسي مراراً كسلاح حرب في التاريخ الحديث للبلاد. وتوثق منظمة Terre des Femmes تقارير عن ممارسة تشويه الأعضاء التناسلية الأنثوية، لا سيما في منطقة كردستان العراق شمال البلاد.

LSBTIQ* مجتمع الميم*

وفقاً لمنظمة هيومن رايتس ووتش، استمر وضع الأشخاص من المثليين* الذين يعيشون في العراق في التدهور في عام 2023. هناك تمييز واستبعاد اجتماعي، بما في ذلك العنف الجسدي وما يسمى بجرائم الشرف. وفقاً لتقارير من esschau-Tag، فإن التغيير الذي تم تمريره مؤخراً في القانون يعني أنه يمكن الآن معاقبة العلاقات المثلية بالسجن لمدة تصل إلى 15 عاماً.

إذا كنت تنتمي إلى مجموعة مستضعفة، فأحرص على تسليط الضوء على الأسباب المحددة لفرارك واضطهادك بأكبر قدر ممكن من التفصيل أثناء إجراءات اللجوء.

اللاجئون القاصرون غير المصحوبين بذويهم

فإن بموجب القانون الألماني القاصرون العراقيون الذين يقيمون بمفردهم في ألمانيا بحاجة إلى حماية خاصة. وطالما أنهم قاصرون (أي أقل من 18 عاماً)، فلا يمكن ترحيلهم بشكل عام.

الأشخاص الذين يعانون من مشاكل صحية

إذا كنت تعاني من مرض جسدي أو نفسي، فقد يكون ذلك سبباً لعدم المغادرة أو الترحيل. وللحصول على ذلك، يجب عليك تقديم شهادة طبية مناسبة وتقرير طبي متخصص لتوثيق حالتك.

إذا تم استمرار المخاطر والتهديدات في حالة العودة، فقد تكون هذه أسباباً لمنع إنهاء الإقامة في ألمانيا أو لانهاء الحق في البقاء. وقد قام المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF) بتدريب موظفين متخصصين للتعامل مع بعض الفئات، ويمكن للمعنيين طلب هؤلاء الموظفين لإجراء مقابلاتهم. بالإضافة إلى ذلك، يوفر الملحق مراكز استشارية مخصصة لبعض الفئات المستضعفة.

سحب أو إلغاء تصريح الإقامة

لا يتم تطبيق اللجوء والحماية الفرعية ومنع الترحيل إلى الأبد: في إجراءات الإلغاء أو الانسحاب، يتحقق ال BAMF مما إذا كان من الممكن إلغاء حالة الحماية الممنوحة مسبقاً. وفقاً لمعلومات من الBAMF، فقد حدث هذا الاختبار مؤخراً بشكل متزايد بحق المواطنين العراقيين.

في إجراءات الإلغاء، يمكن إلغاء حالة الحماية إذا لم تعد الأسباب التي أدت في الأصل إلى منح

الحماية موجودة من منظور حكومي (على سبيل المثال بسبب تغير الظروف في بلد المنشأ أو الوضع الفردي أو بسبب سلوك الشخص الذي حصل على الحماية، على سبيل المثال بسبب زيارات بلد المنشأ).

يتم أيضاً سحب حالة الحماية إذا تبين أنه تم الاعتراف بالشخص بشكل غير صحيح كمحق للحماية، على سبيل المثال لأنه قدم معلومات كاذبة أو أخفى حقائق أساسية.

إذا فقدت حالة الحماية في إجراءات الإلغاء أو سحب الحماية، فيجب التحقق مما إذا كان من الممكن السماح بالبقاء في ألمانيا لأسباب أخرى.

إذا تأثرت بإجراءات الإلغاء أو السحب، يجب عليك الاتصال بشكل عاجل بمركز الاستشارات و/أو محامي.

الإقامة المتسامحة (Duldung) والالتزام بمغادرة البلاد

يتم منح الشخص إقامة متسامحة إذا أُلزم بمغادرة البلاد ولكن لا يمكن ترحيله في الوقت الحالي. وهذا يعني أن هناك عوائق تمنع الترحيل حالياً. وبما أن هذه العوائق قد تزول في أي وقت كان، فإن الإقامة المتسامحة، حتى خلال فترة التسامح، لا توفر حماية مؤكدة من الترحيل.

المادة 60 (أ) التعليق المؤقت للترحيل (§ 60 a AufenthG)

قد توجد أسباب واقعية أو قانونية لتعليق الترحيل، فعلى سبيل المثال: عدم القدرة على السفر لأسباب صحية، أو عدم توفر وثائق هوية، أو عدم وجود وسائل نقل. بالإضافة إلى ذلك، قد تغلق الدولة المستقبلية حدودها أو ترفض استقبال المرحلين، كما كان الحال مع العراق منذ سنوات.

عادةً تكون عوائق الترحيل مؤقتة، مما يعني أنه يمكن أن تزول في أي وقت. على سبيل المثال، بسبب الاتفاق المشترك بين ألمانيا والعراق، أصبح من الممكن الآن تسريع إصدار الوثائق البديلة. هذا التطور قد يجعل الترحيل إلى العراق ممكناً مرة أخرى في المستقبل القريب.

المادة 60 (ب) من القانون الألماني § 60 b Aufenth G - الترحيل للأشخاص الذين لم يتم إثبات هويتهم ("Duldung light")

يتم منح "Duldung light" للأشخاص الذين لا يتعاونون بما فيه الكفاية في إثبات هويتهم، أو قدموا معلومات خاطئة عن هويتهم أو جنسيتهم، مما يمنع ترحيلهم وفقاً للمادة 60 (ب) من القانون الألماني. يمكن أن ينجم عن ذلك فرض قيود كبيرة مثل حظر العمل وتخفيض الاستحقاقات الاجتماعية، وحتى الاحتجاز في مراكز الترحيل.

إن ما يسمى بـ "Duldung light" لا يوفر أي تطلعات طويلة المدى للبقاء في ألمانيا.

تصريح الإقامة (Aufenthaltstitel)

من أجل دخول ألمانيا والإقامة فيها، يحتاج مواطنو الدول خارج الاتحاد الأوروبي عمومًا إلى ما يُعرف بتصريح الإقامة، أي تأشيرة أو تصريح إقامة أو تصريح توطين. يمكن أن تكون التأشيرات وتصاريح الإقامة صالحة لفترات زمنية مختلفة وترتبط دائمًا بهدف محدد للإقامة.

يجب التفريق بين تصريح الإقامة (البقاء طوال مدة إجراءات اللجوء) **Aufenthaltsgestattung** و (الإقامة المتسامحة) **Duldung** (الالتزام بمغادرة البلاد ولكن الترحيل غير ممكن لأسباب قانونية وواقعية. أما في حالة الالتزام بمغادرة البلاد القابل للتنفيذ، فإن ذلك ممكن في أي وقت).

أسباب إنسانية: اللجوء وصفة اللاجئ وحظر الترحيل

في حال تقديم طلب اللجوء إلى المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF) وتمت الموافقة عليه إيجابياً، فهناك أنواع مختلفة للحماية والسماح بالبقاء في ألمانيا:

- حق / استحقاق اللجوء (المادة 16 a، الفقرة 1 من المادة 16 من الدستور)
- حماية اللاجئين (المادة 3 الفقرة 1 من المادة 3 من قانون اللجوء)
- الحماية الفرعية (الفقرة 4 الفقرة 1 من المادة 4 من قانون اللجوء)
- حظر الترحيل (المادة 60 خامساً وسابعاً من قانون اللجوء)

إذا تم منحك أي من أنواع الحماية هذه، فلن يتم ترحيلك طالما أن حالة الحماية سارية المفعول. تختلف مدة الإقامة اعتماداً على نوع الحماية الذي ينطبق عليك.

إذا تلقيت رفضاً لطلب اللجوء من المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين، يمكنك تقديم اعتراض لدى المحكمة. تواصل مع محام على الفور، حيث أن الموعد النهائي لتقديم الاعتراض هو أسبوع أو أسبوعين فقط!

المجموعات المستضعفة

تشمل الأشخاص الذين يحتاجون إلى حماية خاصة بسبب ظروفهم الشخصية. ومن بين المجموعات المستضعفة في العراق (وهذه ليست قائمة شاملة):

اليزيديون

خلال تقدم تنظيم داعش، تعرض اليزيديون بشكل خاص لمجازر وجرائم قتل واغتصاب وتشويه واختطاف. تم الاعتراف بهذه الجرائم كإبادة جماعية من قبل البرلمان الألماني (Bundestag) بتاريخ 19 يناير 2023. ووفقاً لتقرير صدر في أبريل 2024 من قبل منظمته

وفقاً لمعلومات من منظمة Pro Asyl في أكتوبر 2023، ارتفع عدد عمليات الترحيل إلى العراق اضافياً، ويرجع ذلك جزئياً إلى الزيادة في عدد وثائق وثائق جواز السفر البديلة. هذا الوضع، إلى جانب انعدام الشفافية بشأن الاتفاق بين العراق والحكومة الفيدرالية الألمانية، يعزز مشاعر عدم الأمان والمخاوف لدى العراقيين بشأن الإجراءات المحتملة لإنهاء إقامتهم، بما في ذلك في ولاية شليسفيغ هولشتاين.

يهدف هذا الكتيب إلى التركيز بشكل خاص على المشكلات التي تواجهها مجموعة الأشخاص المتأثرين بهذا الأمر. كدليل يودي للاجئين ومن يدعمهم، يحاول هذا الكتيب تقديم النصائح والتطلعات للعراقيين المقيمين في ألمانيا.

لا يحل هذا الكتيب محل الاستشارات في الحالات الفردية، ولكنه بمثابة دليل فقط. وفي كل الأحوال، يوصى بشدة باستشارة مركز متخصص و/أو محام مؤهل.

معلومات للاجئين من العراق

بحسب وزارة الداخلية الألمانية، فإن العراقيين يشكلون أكبر مجموعة من الأفراد الحاصلين على تصريح الإقامة المتسامحة (Duldung دولونغ) في ألمانيا، حيث بلغ عددهم 25.623 شخصاً حتى 31 أغسطس 2023. يُلزم ممن حصل على هذا النوع من الإقامة بمغادرة البلاد، ولكن ترحيلهم يتم تعليقه. الأشخاص الذين يتم رفض طلبات اللجوء الخاصة بهم، لكن هناك أسباب حالية تمنع تنفيذ عمليات الترحيل لهم يمنحون الإقامة من نوع التسامح (Duldung).

ولا يمكن ترحيل العديد من الأشخاص بسبب عدم وجود وثائق هوية. والآن أصبح بسبب مذكرة التفاهم الجديدة بين ألمانيا والعراق أن تزال هذه العقبة.

بالإضافة إلى ذلك، يمكن إلغاء حالة الحماية أو سحبها من قبل المكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين (BAMF). وهذا يؤثر حالياً ببعض العراقيين.

يهدف هذا الكتيب في المقام الأول إلى تقديم المساعدة التوجيهية للعراقيين الذين يقيمون في ألمانيا بتصريح إقامة متسامحة (Duldung) ويبحثون عن فرص إقامة طويلة الأمد وأكثر أماناً. ستجد أدناه معلومات ونصائح وعناوين الاتصال التي يمكنك الاتصال بها.

ملحوظة: هذا الكتيب لا يحل محل الاستشارة، ولكنه يعمل فقط على تقديم المعلومات وعروض المشورة!

**ملاحظة: لا يحل هذا الكتيب محل
الإستشارة المهنية من مركز
استشاري و/أو من محام!**

في ضوء هذه الخلفية، فإن الغرض من استخدام هذا الكتيب هي
لفت الانتباه إلى الوضع الغير المستقر للعراقيين (Geduldete)
المتسامح معهم بموجب قانون الإقامة، والإشارة
إلى التطلعات التي يمكنهم من خلالها تحسين وضع إقامتهم

الوضع في العراق

فيما يخص الوضع الأمني في العراق للعام 2022، يتم وصفه من قبل وزارة الخارجية الألمانية في تقريرها بأنه "لا يزال هشاً للغاية". يعتمد العديد من المواطنين العراقيين على المساعدات الإنسانية. يشير التقرير أيضاً إلى انتهاكات واسعة النطاق لحقوق الإنسان، بما في ذلك من قبل الوكالات الحكومية، والعنف الموجه ضد السكان المدنيين. يعرض تقرير هيومن رايتس ووتش لعام 2023 صورة لبلد هش ومنقسم للغاية.

وفقاً لوزارة الخارجية الألمانية أنه لا تزال الجهات الفاعلة في الدولة العراقية وبجانبا الميليشيات والجماعات شبه العسكرية تمارس نفوذها على السلطة والوضع الأمني في مختلف أنحاء البلاد. كما تمارس جهات فاعلة إقليمية مثل إيران وتركيا نفوذها في العراق. علاوة على ذلك، كانت هناك أيضاً هجمات من قبل ما يسمى بتنظيم الدولة الإسلامية (داعش) في عام 2022. ونتيجة لذلك، هناك غياب للاستقرار، ولا تستطيع الدولة العراقية ضمان الأمن الكافي لمواطنيها – وعلى وجه الخصوص الأفراد ذوي الأقليات. وتُحذر وزارة الخارجية الألمانية على موقعها الإلكتروني من السفر إلى العراق (14 مايو 2024).

وفقاً لتقرير وزارة الخارجية، فإن الوضع الاقتصادي في العراق ليس جيداً بشكل خاص والصناعة العراقية متعلقة جداً بقطاع النفط. ويعيش الكثير من الناس في فقر، والفساد منتشر على نطاق واسع. إمدادات الكهرباء والمياه ليست متاحة دائماً للجميع. ولا يحصل سوى نصف السكان تقريباً على مياه الشرب النظيفة. ووفقاً لمنظمة العفو الدولية، فإن اثار تغير المناخ يؤدي الى تفاقم اضافي للوضع. ووفقاً لعالم النفس الشهير والخبير في الشأن العراقي البروفيسور الدكتور يان إلهان كيزيلهان (Prof. Jan Ilhan Kizilhan) من توبنجن، فإن الرعاية الطبية الأساسية غير مضمونة في جميع أرجاء البلاد، وعلى وجه الخصوص، فإن رعاية الأمراض النفسية غير مستقرة أيضاً.

يتكون الشعب العراقي من مجموعات عرقية ودينية متعددة ومتنوعة، تختلف في توزيعها في مناطق مختلفة من البلاد. ووفقاً للبروفيسور كيزيلهان، فإن هناك دائماً خلافات بين هذه المجموعات بسبب الماضي الصعب. علاوة على ذلك، تعاني الأقليات العرقية والدينية مثل الأيزيديين والدروز والمسيحيين من التمييز ونقص الحماية.

ومن العواقب المترتبة على ذلك ارتفاع عدد النازحين داخلياً. ووفقاً للبروفيسور الدكتور كيزيلهان، يعيش العديد منهم في مخيمات اللاجئين منذ عدة سنوات، ويعاني الكثير منهم من صدمات وأمراض نفسية. وقد خلص تقرير حديث صادر عن منظمتي برو آرول و وادي (Pro Asyl)

(Wadi und) إلى استنتاج مفاده أن أفراد الأقليات عادةً لا يكاد يكون لديهم أي بدائل حقيقية للفرار داخل العراق؛ وبسبب الخبرة والمخاوف المتعلقة بالسلامة فإنهم يبحثون عن الدعم داخل مجموعتهم الخاصة وبقون معاً.

وحسب ما ذكر تقرير منظمة العفو الدولية (Amnesty International) لعام 2022، فإن التعذيب وغيره من أصناف سوء المعاملة يحدث في السجون العراقية. وبالإضافة إلى ذلك، يمكن ملاحظة المحاكمات الجائرة أو السجن دون تهمة، لا سيما للمشتبه بهم في تأييدهم لما يسمى بتنظيم الدولة الإسلامية. ووفقاً لمنظمة العفو الدولية، فإن عقوبة الإعدام لا تزال سارية في العراق ولا تزال تُنفَّذ. ويتعرض الصحفيون والمدافعون عن حقوق الإنسان والنشطاء على وجه الخصوص لخطر كبير. فهم يتعرضون مراراً وتكراراً للسجن، وغالباً ما تمر الجرائم المرتكبة ضدهم دون عقاب. وفي 29 أبريل 2024، نشرت قناة ZDF تقريراً عن اعدام الناشطة أم فهد، ووصفت وضع ضد كل ما لا يتوافق مع النظام الإسلامي (...).

وزارة الخارجية الألمانية تؤكد في تقريرها لعام 2022 حول الوضع المتعلق بالجوء والترحيل أن:

"سلامة العائدين من الخارج تعتمد على مجموعة متنوعة من العوامل، بما في ذلك انتماءاتهم العرقية والدينية وتوجهاتهم السياسية والظروف على أرض الواقع."

ويعتقد البروفيسور الدكتور يان إلهان كيزيلهان أن عمليات الترحيل في الوقت الحاضر غير مبررة بالنظر إلى الوضع الغير مستقر في العراق، خاصة بالنسبة للأقليات.

المستجدات الحالية فيما يتعلق بوضع الإقامة (Aufenthaltstitel) للاجئين العراقيين

يشكّل العراقيون أكبر مجموعة من الأشخاص في ألمانيا المطلوب منهم مغادرة البلاد بتاريخ الـ 13 أغسطس 2023، حيث يبلغ عددهم 28.224 شخصاً، منهم 25.623 ذوي الإقامة المتسامحة (Geduldete). عدم اثبات الهوية غالباً ما يُشكّل عقبة أمام المغادرة أو الإعادة إلى الوطن أو الترحيل. بالإضافة، لم يتم الترحيل في العديد من الحالات أيضاً لأن العراق لم يكن يسمح في السابق مع بعض الاستثناءات إلا بالعودة الطوعية. ويجري الآن أيضاً معالجة هذه العقبة من خلال مذكرة التفاهم المشتركة الجديدة بين ألمانيا والعراق. فمن ناحية، ذكرت صحيفة "Tagesschau" في 15 ديسمبر 2023 في مقالها " اتفاق الهجرة السري مع العراق":

"تعهدت الحكومة العراقية بـ"قبول جميع عمليات الإعادة إلى الوطن"."

من جانب آخر، يُسعى إلى تعزيز التعاون في مجال إثبات الهوية بين العراق وألمانيا، مما يشمل تحديد هوية المواطنين في كلا البلدين وتوفير "وثائق هوية مناسبة" لهم. كما يجب أن يتمكن من تبادل البيانات البيومترية (كبصمات الأصابع وما إلى ذلك...) وإجراء مقابلات مع موظفي السفارة.

العراق كبلد المنشأ

وفقاً لبيانات مكتب الإحصاء الاتحادي، كان هناك 281.340 عراقياً في ألمانيا حتى ال 31 من ديسمبر للعام 2023. ووفقاً لمكتب الهجرة واللجوء في ولاية شليسفيغ هولشتاين (LAZUF)، كان العراق أحد البلدان العشرة التي تضم أكبر عدد من طالبي اللجوء في ولاية شليسفيغ هولشتاين في بداية عام 2024. ووفقاً لإحصاءات المكتب الاتحادي للهجرة واللجوء (BAMF)، كان الوضع مشابهاً على المستوى الاتحادي في الربع الأول من عام 2024، حيث شكل العراقيون رابع أكبر المجموعات من مقدمي طلبات اللجوء حسب بلد المنشأ.

توجد العديد من الأسباب التي تجعل العراقيين يأتون إلى ألمانيا وولاية شليسفيغ هولشتاين. أنهت حرب العراق في عام 2003 حكم صدام حسين الذي استمر لفترة طويلة في البلاد وأدت إلى عدة سنوات من الاحتلال العسكري من قبل الولايات المتحدة الأمريكية وحلفائها، مما أدى إلى عدم الاستقرار والعنف وتغيير ميزان القوى.

وبالتالي، يفترض تقرير الوضع الراهن الأخير الصادر عن وزارة الخارجية الاتحادية في أكتوبر 2022 وجود انتهاكات عديدة لحقوق الإنسان. وتعاني الأقليات الدينية من التمييز العنصري بحكم الأمر الواقع، والبعض منها يتعرض للاضطهاد، كما أن الدولة العراقية غير قادرة على ضمان حماية الأقليات في جميع أنحاء البلاد. بالإضافة إلى ذلك، يمكن أن يكون الفساد والعنف المستمر من قبل الميليشيات المسلحة من الأسباب الأخرى المحتملة لاتخاذ قرار مغادرة البلاد.

على الرغم من الوضع غير المستقر في العراق، فقد تفاوضت الحكومة الألمانية على مذكرة تفاهم مع جمهورية العراق في صيف عام 2023، والتي لا تزال الحكومة الألمانية تتكتم عليها (حتى مايو 2024). تشير الصياغة المفترضة إلى أنه سيتم تشجيع العودة الطوعية للعراقيين الذين لا يحق لهم البقاء في جمهورية ألمانيا الاتحادية على وجه الخصوص. وفي الوقت نفسه، أفادت منظمة برو أزل (Pro Asyl) في أكتوبر 2023 عن سياسة ترحيل أكثر صرامة تجاه العراقيين الملزمين بمغادرة البلاد.

وبالإضافة إلى ذلك، أصدرت وزارة الشؤون الاجتماعية والشباب والأسرة والمسنين والاندماج والمساواة في شليسفيغ-هولشتاين مرسوماً في 26 فبراير 2024. ويصف هذا المرسوم إعادة العراقيين المطلوب منهم مغادرة البلاد بأنها "ممكنة بشكل أساسي"، مما يعني أنه يمكن ترحيل الأشخاص أيضاً دون الحاجة إلى ارتكابهم جريمة جنائية أو تقييمهم على أنهم يشكلون تهديداً. كما أنه لا يُستبعد إعادة اليزيديين إلى وطنهم.

قده غه كردنى ديبورتكر دنه وه بۆ نيزيدييه كانى نيشته جنى شليسويگ-هولشتاين

له 17ى تشرىنى يه كهمى 2024، په رله مانى وىلايه تى شليسويگ-هولشتاين به پى به شى 60a برگه ى يه كهمى ياساى نيشته جى بوون، قده غه كردنى ديبورتكر دنه وه بۆ نيزيدييه كانى عىراقى دانيش تووى شليسويگ-هولشتاين په سه ندر كود. نه مهش تا 16ى ژانويه ى 2025 ده گونجيت. قده غه كردنى ديبورتكر دنه وه برىاره به پى به شى 23 برگه ى يه كهمى ياساى نيشته جى بوون فه رمانى په سه ندر كودنى ده ولته به دواى خويدا به نيتت. نه مهش پى بوستى به ره زامه ندى وه زاره تى ناوخو و ولاتى فيدرالى (BMI) له به رلىن هه يه. هه كه BMI ره زامه ندى خو ى دا، نيمه له لم لينكه دا ناگادارتان ده كه ينه وه <https://www.frsh.de/>

فه رمانى شليسويگ-هولشتاين سه باره ت به قده غه كردنى ديبورتكر دنه وه ده توانن ليره دا ببينن:

<https://www.frsh.de/artikel/msjfsigsh-abschiebungsstopp-jezidinnen-aus-dem-irak>

ناموژگارى وه برگره 21. (DEUTSCH-21)

نامۆزگاری پراکتیکی سەبارەت بە زیندانیکردن پیش دیپۆرتکردنەوه:
 نوێ: ئەگەر پارێزەرت نییە، پێویستە پارێزەری نەرکدار بۆ فەرمانی
 دەستبەسەرکردنی دیپۆرتکردنەوهت بۆ دابین بکەیت.
 بەبێ گۆیدانە ئەمە، تۆش مافی راویژکاری سەرپەخۆ یان پشتیوانی
 یاسایی لە دەستبەسەرکردندا پیش دیپۆرتکردنەوهت هەیه! ئەمانە دەبیت
 داوای بکەین!

بژاردەى رۆشتنى خۆبەخشانه و دووباره چوونه ژوورەوه

ئەگەر داوات لیکرا و لات بەجێهێنیت و بریار بەدەیت بە ئارەزووی خۆت بچیتە دەرەوه، ئەمە
 رەنگە ئاسانکاریت بۆ بکاتەوه بۆ ئەوهی دووباره بچیتەوه ئەلمانیا. لە هەندیک بارودۆخدا،
 دواتر دەتوانیت قەدەغەکردنی دووباره چوونه ژوورەوه دەستبەسەر دار بێت.

راویژکاری سەبارەت بە گەرانەوه و دەرفەتی دارایی

ئەگەر ئارەزووی ئەوهت هەیه، دەتوانیت سوود لە خزمەتگوزارییەکانی راویژکاری
 وەرگیریت کە زانیاری سەبارەت بە ئەگەری گەرانەوهی خۆبەخشانه دەدات. ئەمەش بە نەینی
 و بێ بەرامبەر پشتگیریت دەکات ئەگەر بێر لە جێهێشتنی و لات دەکەیتەوه بە ئارەزووی خۆت.
 ئەگەر بریار بەدەیت ئەوه بکەیت، ئەوانیش یارمەتیت دەدەن بۆ ئامادەکاری بۆ رۆشتنەکەت.
 بەینی پێداویستیەکان، دەتوانیت داوای پشتگیری دارایی بکەیت (بۆ نمونە لە رێگەی
 پرۆگرامی REAG/GARP). لە بەشی داهاوودا دەتوانن زانیاری زیاتر لەسەر ئەم بابەتە
 بدۆزنەوه.

ناوەندەکانی راویژکاری و زانیاری زیاتر

لە کاتی راویژکاریدا دەتوانیت ستراتیژی تاکەکەسیت پێشان بدریت بۆ رێگریکردن لە
 کوتایی هاتنی مانەوهت و دەستبەسەرکردنی ئاسۆی مانەوهت لە ئەلمانیا. لە هەر حالەتیکیدا
 پێویستە سەردانی ناوەندیکی راویژکاری شارەزا و سەرپەخۆ بکەیت یان راویژ بە
 پارێزەریک بکەیت
 سەبارەت بە پرسیارەکان سەبارەت بە جێهێشتنی و لات.

نامۆزگاری پراکتیکی: کارامەیی بەگرتن و هاوکاری لە روونکردنەوهی
 ناسنامەکەت بۆ هەموو مۆلەتەکانی نیشتهجێبوون گرنەگە. مەرجەکانی تاییبەت بە جۆرە
 تاکەکەسییەکانی مۆلەتی نیشتهجێبوون دەتوانیت لە دەقی یاساییدا بدۆزیتەوه. داوای
 راویژکاری پەسپۆر بکە سەبارەت بە بژاردەکان، بۆ نمونە لە سەنتەری راویژکاری
 یان پارێزەر. هەرۆهە دەتوانن خالەکانی پەيوەندیکردن، نامۆزگاری و ناوێشانەکان لە
 بەشی "ناوەندەکانی نامۆزگاری و زانیاری زیاتر" لە لاپەرە 21 بدۆزنەوه.

ئەگەر هیچ شتیک یارمەتیدەر نەبیت...

هەمیشە ناتوانیت لە ئەلمانیا بمینیتەوه. پاشان رۆشتن، دیپۆرتکردنەوه یان تەنانت
 دەستبەسەرکردن تا دیپۆرتکردنەوه رەنگە بێتە پەيوەندیدار.

داوکاری بەجێهێشتنی و لات، دیپۆرتکردنەوه و دەستبەسەرکردن تا دیپۆرتکردنەوه

لە ئێستادا عێراقییەکان زیاتر نامەیان پێدەگات کە داواکارییەکی نووسراویان لەسەرە بۆ ئەوهی
 و لات بەجێهێنن (خۆبەخشانه). ئەگەر پێویست بوو و لات بەجێهێنیت و خۆبەخشانه نەرویت،
 دەسەلاتی پەيوەندیدار دەتوانیت بە زۆر دیپۆرت بکاتەوه بۆ و لاتی رەسەنەکەت. لە حالەتە
 تاکەکەسییەکاندا، ئەمەش دەتوانیت بێتە هۆی راکرتن لە زیندانیکی دیپۆرتکردنەوه، بۆ نمونە
 ئەگەر هەولەکانی دیپۆرتکردنەوه پێشتر شکستیان هێنا، ئەگەر مەترسی هەلاتن گریمانە
 بکەیت، لە غیابی هاوکاریدا، هەندیکجار تەنانت بەی مەترسی هەلاتن.

نامۆزگاری پراکتیکی: ئەگەر داوات لیکرا و لات بەجێهێنیت، دەتوانیت رابگەیهیت کە
 سەرەتا هەزرت لە نامۆزگاری و زانیاری سەرپەخۆیه. لەم جۆرە حالەتەدا زۆر گرنەگە
 بە زووترین کات راویژ بە پارێزەر یان ناوەندیکی راویژکاری بکەیت!

لە حالەتەکانی سەختیدا، تانەدان لە کۆمیسۆنی سەختی، داوکاری یان تەنانت پەناوەری
 کلێسا رەنگە بتوانیت.

ئەگەر هەر بتوانیت، مەهینە بگاتە ئەو ناستەمی کە دەسەلات دەستپێشخەری
 دیپۆرتکردنەوهت بکات! ئەگەر دیپۆرت بکەیتەوه، بەزۆری بۆ چەند سالیکی گەرانەوهت
 قەدەغە دەکەیت. هەرۆهە دەبیت چاوەری ئەوه بکەیت کە پیش ئەوهی بچیتەوه ناو
 و لات، تیچووی دیپۆرتکردنەوه و لەوانەیه تیچووی دەستبەسەرکردنەکەت بەدیتەوه. لە
 هەندیک حالەتدا باشترە خۆبەخشانه و لات بەجێهێنیت.

زاراوی "یەگرتتی بەردەوام" کاتیک بەکار دەهێنرێت کە کەسێک بۆ ماوەیەکی درێژتر لە ئەڵمانیا دەژی و پێشتر فیزی کارامیی جۆراوجۆری یەگرتن بوو (بۆ نمونە زانیارییەکی تەواو لە زمانی ئەڵمانی، سەر بەخۆیی لە سوودە گشتیەکان).

ئەگەر چەند سالیەکە لە ئەڵمانیا دەژی، لەوانەیە بەپێی ھەندیک مەرجی زیادە شایستە یەکیک لەم جۆرانە خوارە مۆلەتی نیشتەجیبوون بیت:

• **§ 25 AufenthG a – مۆلەتی نیشتەجیبوون بۆ گەنجان و ھەرزەکارانی باش یەگرتوو:** بۆ ئەو کەسانە تەمەنیان لە نیوان 14 بۆ 27 سالدایە و بە بەردەوامی بۆ ماوەی لانیکەم 3 ساڵ لە ئەڵمانیا نیشتەجی بوون (مۆلەتی نیشتەجیبوون، دۆلۆنگ یان مۆلەت).

• **§ 25 AufenthG b – مۆلەتی نیشتەجیبوون لە حالەتی یەگرتتی بەردەوام:** بۆ ئەو کەسانە کە لانیکەم 6 ساڵە لە ئەڵمانیا نیشتەجین (منداڵانی خوار تەمەنیان بە لایەنی کەسە 4 ساڵ) بەبێ پچران (مۆلەتی مانەو، دۆلۆنگ یان مۆلەت).

• **§ 104 AufenthG c – یاسای نیشتەجیبوونی دەرفەت:** بۆ ئەو کەسانە کە پێشتر لە ئەڵمانیا بۆ ماوەیەکی بێ پچران 5 ساڵ لە 31.10.2022 نیشتەجی بوون (مۆلەتی نیشتەجیبوون، دۆلۆنگ یان مۆلەت). داواکاری بۆ ئەمە تەنھا تا 30.12.2025 دەتوانرێت پیشکەش بکەیت.

• **§ 23 AufenthG a – مۆلەتی نیشتەجیبوون لە حالەتەکانی سەختی:** ئەو کەسانە کە لانیکەم 5 ساڵە لە ئەڵمانیا بەلام هیچ بژاردەیەکی تریان نییە بۆ مۆلەتی نیشتەجیبوون دەتوانن داواکاری پیشکەش بە کۆمیسۆنی سەختی شلیسوینگ-ھۆلشتاین بکە

• **§ 25 AufenthG Abs. 5 – بەر بەستی ھەمیشەیی لە بەردەم دیپۆرتکردنەو:** ئەگەر پێشینی دەکرێت بەر بەستەکانی دیپۆرتکردنەو زیاتر بخایەنێت (بۆ نمونە لە حالەتی دۆلۆنگ بەھۆی منداڵانی کەم تەمەن کە مافی نیشتەجیبوونیان لە ولتەکاندا ھەیە)، دەتوانرێت مۆلەتی نیشتەجیبوون لەبەری دۆلۆنگ بەپێی § 25 Abs. 5 دەربکەیت. وەک یاسایەک پێویستە مۆلەتی نیشتەجیبوون دوای 18 مانگ لە مۆلەتی ئیقامەتی دۆلۆنگ دەربکەیت. سەرئێ: ئەم ئیقامە بەزۆری کاتیک کۆتایی دێت کە بەر بەستی دیپۆرتکردنەو نەمێنێت!

کارامیی یەگرتن و ھاوکاری لە روونکردنەو ناسنامەکەت بۆ ھەموو مۆلەتەکانی نیشتەجیبوون گەرنە. مەرجەکانی تاییبەت بە جۆری تاکەکەسی مۆلەتی نیشتەجیبوون دەتوانرێت لە دەقی یاسایی یاسای نیشتەجیبوون (AufenthG) دا بدۆزێتەو. داوا یارمەتێکی پەسپۆر بکە سەبارەت بە بژاردەکان و پێداویستیەکان بە وردی، بۆ نمونە لە سەنتەری راپۆرتکاری یان پارێزەر. ھەروەھا دەتوانن خالەکانی پەموندیکردن، نامۆزگاری و ناو نیشانەکان لە بەشی "ناوەندەکانی نامۆزگاری و زانیاری زیاتر" لە لاپەرە 21 بدۆزنەو.

راھینانی پیشەیی یان کارکردن لە ئەڵمانیا شایستە ناسۆی درێژکردنەو و دەستەبەرکردنی مانەوت لە ئەڵمانیا بکاتەو.

ئەگەر بێر لە راھینانی پیشەیی دەکەیتەو لە ئەڵمانیا، ئەمە دەتوانرێت بێتە ھۆی یەکیک لەم جۆرە مۆلەتی نیشتەجیبوون بۆ تۆ:

• **§ 16 AufenthG g – مۆلەتی نیشتەجیبوون بۆ راھینانی پیشەیی بۆ ئەو بیانیانە کە پابەندن بە جێھێشتنی ولت:**

• **§ 60 AufenthG c – نیشتەجیبوونی Duldung بەھۆی راھینانی پیشەیی ھەردوو جۆری مۆلەتی مانەو دەتوانرێت بەکار بھێنرێت بەبێ گۆیدانە تەمەنی کەسی پەپوھەندیدار.**

ھەردوو جۆری مۆلەتی مانەو دەتوانرێت بەکار بھێنرێت بەبێ گۆیدانە تەمەنی کەسی پەپوھەندیدار ئەگەر تۆ ناسۆی کارکردن/دامەزراندن لە ئەڵمانیا ھەیە، ئەمە دەتوانرێت بێتە ھۆی یەکیک لەم جۆرە مۆلەتی نیشتەجیبوون بۆ تۆ:

• **§ 19 Abs. 1 a AufenthG d – مۆلەتی نیشتەجیبوون بۆ کەسانی شایستە کە مۆلەتی نیشتەجیبوونی Duldung یان ھەبێ بۆ مەبەستی دامەزراندن:** ئەو کەسانە کە پێشتر مۆلەتی نیشتەجیبوونی دۆلۆنگیان ھەبوو بەھۆی راھینانی پیشەییەو و بە سەرکەوتوویی راھینانەکانیان تەواو کردووە، مافی دامەزراندنێکی ھاوتایان ھەیە بۆ ماوەی دوو ساڵ بۆ بەواداچوونی پروانامەیی خۆیان.

• **§ 19 Abs. 1 d AufenthG d – مۆلەتی نیشتەجیبوون بۆ کەسانی شایستە کە مۆلەتی نیشتەجیبوونی Duldung یان ھەبێ بۆ مەبەستی دامەزراندن:** بۆ ئەو کەسانە کە راھینانی پیشەیی یان راھینانی شایستەیان تەواو کردووە بۆ کاری یاریدەدەری پەستاری، پروانامەیی زانکۆ یان دامەزراندنێکی شایستە.

• **§ 60 AufenthG d – مۆلەتی نیشتەجیبوونی Duldung بەھۆی دامەزراندن:** لە ژێر ھەندیک مەرجدا بۆ ماوەی 30 مانگ.

• **§ 10 AufenthG Abs. 3 – ھەلبژاردەکانی "گۆرینی ھیل":** لە ھەندیک بارودۆخدا، کەسانی شایستە کە پێشتر داواکاری پەنابەر بیان پیشکەش کردووە، دەتوانن بیکێشنەو بە مەبەستی وەرگرتنی مۆلەتی مانەو بۆ مەبەستی کارکردن.

§ 60 AufenthG b – مۆلەتى نىشتەجىيوونى دولدۇنگ بۇ ئەو كەسانەى كە ناسنامەيان ناروونە ("Duldung light")

ئەو كەسانەى كە بە بۇچوونى دەسەلاتداران بە پىي پىويست ھاوكارىيان نەكردوۋە لە روونكر دنەوەى ناسنامەكەيان و/يان ناسنامە يان نەتەو كەيان بە ھەلە نىشان داوۋە، لە ئەنجامدا رىگرىيان لىكراوۋە لە دەر كرنىيان، ئەوۋە پىي دەوترىت "روونكى دولدۇنگ" وەردەگرن (بەگوۋىرەى ماددەى 60 ب AufenthG). ئەمەش دەتوانىت بىتتە ھۆى سنووردار كرنى بەرچاۋ وەك قەدەغەكر دنى

كار كرنى، كەمكر دنەوۋەى يار مەنتىبە كۆمەلايەنتىبەكان و تەنانت دەستبەسەر كرنى لە زىندانەكان بە چاۋەرۋانى دىپۇرتكر دنەوۋە.

ئەوۋەى پىي دەوترىت "Duldung light" ھىچ ناسۋىيەكى درىزخايەن بۇ مانەوۋە لە ئەلمانىا پىشكەش ناكات.

چى بىكەم ئەگەر تەنھا لە ئەلمانىا بىم و مۆلەتى مانەوۋەى دولدۇنگ ھەبىت؟

- 1 پەيوەندى و زانىارى لەسەر ناوۋەندەكانى نامۇزگارى لەم پرۇشورەدا لە ژىر سەردىرى "ناوۋەندەكانى نامۇزگارى و زانىارى زىاتر" بدۇز نەوۋە.
- 2 بەدۋاى رىگايەكدا بگەرئ بۇ بەدەستەننى مۆلەتى مانەوۋە لە ئەلمانىا (بەيەكەوۋە لەگەل رايۇزكار). بۇزاردە نەگەر بىيەكان بۇ دەستبەسەر كرنى مانەوۋە لە ئەلمانىا دەتوانىت لەم لاپەرانەى خوارەوۋەى ئەم پرۇشورەدا بدۇز رىتەوۋە.
- 3 ھەولدىدە بۇ كۆكر دنەوۋەى ئەو بەلگەنامە و پروانامانەى كە ھىشتا پىويستتەنە بۇ نىقامە لە ئەلمانىا بۇ ئەوۋە بە زووترىن كات وەرىبىگرىت!
- 4 بەردەوام بە لە كار كرنى لەسەرى - بە تايىبەت كاتىك باس لە خزمەتگوزارىيەكانى بەكترىن و روونكر دنەوۋەى ناسنامەكەت دەكرىت! تەنھا ئەو كاتە لە درىزخايەندا چانست دەبىت.

لە رىكارى ھەلو ھشاندەوۋەدا دەتوانىت دۇخى پاراستن ھەلو ھشىزىتەوۋە ئەگەر ئەو ھۆكارانەى كە لە بىنەرتدا بوونەتە ھۆى پىدانى پاراستن لە روانگەى دەسەلاتدارانەوۋە نەمىن. بۇ نمونە: (بەھۆى گۇرانى بارودۇخى و لاتی رەسەن يان بارودۇخى تاكەكەسى يان بەھۆى رەفتارى ئەو كەسەى كە مافى پاراستنى ھەيە، بۇ نمونە لە كاتى سەردانكر دن بۇ و لاتی رەسەن).

دۇخى پاراستن ھەلو ھشىزىتەوۋە ئەگەر دەر كەوت كەسنىك بە ھەلە وەك پەناپەر ناسىنراوۋە، بۇ نمونە لەبەر ئەوۋەى زانىارى ناراستى پىشكەش كرددوۋە يان راستى ماددى شار دوۋەتەوۋە.

ئەگەر دۇخى پاراستن لە رىكارەكانى ھەلو ھشاندەوۋە يان كشانەوۋەدا لەدەستچوۋ، دەبىت پىشكىن بىكرىت كە نایا دەتوانىت رىگە بە نىشتەجىيوونى زىاتر لە ئەلمانىا بدرىت بە ھۆكارى تر.

ئەگەر كارىگەرى رىوشوونى ھەلو ھشاندەوۋە يان كشانەوۋەت لەسەر بوۋ، پىويستە بەپەلە پەيوەندى بە سەنتەرى رايۇزكارى و/يان پارىزەرىكەوۋە بىكەت!

دولدۇنگ و پابەندىون بە جىھىشتى و لات

كەسنىك مۆلەتى مانەوۋەى دولدۇنگ وەردەگرىت ئەگەر ناچار بىت و لات بەجىبەننىت بەلام لە ئىستادا ناتوانىت دىپۇرت بىكرىتەوۋە. كەسنىك مۆلەتى مانەوۋەى دولدۇنگ وەردەگرىت ئەگەر ناچار بىت و لات بەجىبەننىت بەلام لە ئىستادا ناتوانىت دىپۇرت بىكرىتەوۋە. بەو پىيەى ئەم بەر بەستەنە رەنگە لە ھەر كاتىكدا نەمىن، مۆلەتى نىشتەجىيوونى دولدۇنگ - تەنانت لە ماوۋەى مۆلەتى نىقامەى دولدۇنگدا - لە دىپۇرتكر دنەوۋەت ناپارىزىت!

§ 60 AufenthG a – راگرىتى كاتى دىپۇرتكر دنەوۋە (Duldung)

لەوانەيە ھۆكارى راستى يان ياساى ھەبىت بۇ راگرىتى دىپۇرتكر دنەوۋە. لەوانەيە ئەمانە بۇ نمونە نەتوانىنى گەشتكر دن بىن بە ھۆكارى تەندروستى، نەبوونى بەلگەنامەى ناسنامە يان نەبوونى گواستتەوۋە. جگە لەمەش، ئەو و لاتەى كە بىر يارە دىپۇرتكر دنەوۋەكە بۇى ئەنجام بدرىت، لەوانەيە سنوورەكانى دابخت - وەك چۇن سالانىك لە غىراقدا بوۋ - يان رەتتىكاتەوۋە ئەو كەسە وەرىبىكرىتەوۋە.

بەر بەستەكانى بەردەم دىپۇرتكر دنەوۋە بەزورى كاتىن، واتە دەتوانن لە ھەر كاتىكدا نەمىن! لەسەر بىنەماى راگەباندنى نىازى ھاوبەشى نىوان ئەلمانىا و غىراق، بۇ نمونە، ئىستا دەتوانرا دەر كرنى بەلگەنامەى جىگرەوۋە خىراتر بىكرىت. ئەمەش دەبىتە ھۆى ئەوۋە لە ناپىندەيەكى نىكدا جارىكى دىكە دىپۇرتكر دنەوۋە بۇ غىراق بىتوانىت.

ئەم دواییەیی ولتادا چەندین جار وەك چەکی شەر بەکار هینزاوہ. هەر وہا des Femmes Terre راپۆرت لەسەر خەتەنەکردنی مینە دەدات، بەتایبەتی لە هەریە کوردستانی عێراق لە باکووری ولات.

***LGBTIQ**

(کەسانی لەشفرۆش، هاوڕەگەزباز، دووڕەگەزباز، رەگەزگۆراو، نینتەر سیکس و کەیر) بەپێی ناماری هیومان رایتس وۆچ، دۆخی ئەو کەسانەیی *LGBTIQ* کە لە عێراق دەژین لە ساڵی 2023 خراپتر بوو. جیاکاری و دوورخستەوهی کۆمەلایەتی هەیه، لەوانە توندوتیژی جەستەیی و ئەوهی پنی دەوتریت کوشتنی شەرف. بەگۆرەیی راپۆرتەکانی Tagesschau، گۆرانکارییەکی ئەم دواییەیی یاساکە بەو مانایەیه کە نێستا پەيوەندی هاوڕەگەزبازان بە سزای 15 ساڵ زیندانی دەکریت.

ئەگەر سەر بە گروپینگی لاواز بوویت، هەوڵبە هۆکاری تاییبەتی خۆت بۆ راکردن و چەوسانەوه بە وردی پروون بکەیتەوه لە ماوهی پرۆسەیی پەنا بەریدا.

پەنا بەرانی کەم تەمەنی بێ یاوەر

عێراقییه کەم تەمەنەکان کە بەتەنھا لە ئەلمانیا، بەپێی یاسای ئەلمانیا پنیوستانی بە پاراستنی تاییبەت هەیه. تا ئەو کاتە کە مندالی خوار تەمەنی یاسایی بن (= تەمەنیان لە خوار 18 ساڵەهیه)، بە گشتی ناتوانریت دیپۆرت بکرینەوه.

ئەو کەسانەیی کە کیشەیی تەندروستییان هەیه

ئەگەر تووشی نەخۆشییهکی جەستەیی یان دەروونی بوویت، ئەمەش رەنگە هۆکاریک بێت بۆ دوورکەوتنەوه لە جێنشینتی ولات یان دیپۆرتکردنەوه. بۆ ئەوهی ئەمە بکەیت، پنیوستە بەلگەنامەیهکی گونجاو، راپۆرتیکی پزشکی پسیۆر و/یان هەلسەنگاندنێکی پزشکی شایستە بەدەستبەنیت.

ئەگەر مەترسی و هەرشەکان بەر دەوام بن تەنانت ئەگەر بگەریتەوه، ئەمانە لەوانەیه هۆکار بن بۆ رێگریکردن لە کۆتایی هینان بە مانەوه لە ئەلمانیا یان بۆ سەپاندنی مافی مانەوه. بۆ چاوپێکەوتنیکی لە پرۆسەیی پەنا بەری، BAMF بە تاییبەتی راینانی ستافی بۆ هەندیک گروپی خەلک کردووه، کە ئەوانەیی تووشی نەخۆشییهکە بوون دەتوانن داوای چاوپێکەوتنیان بکەن. هەر وہا پاشکۆکە سەنتەری ئامۆژگاری تاییبەت بۆ هەندیک لە گروپە لاوازەکان لەخۆدەگریت.

هەنۆه شاندنەوه و کشانەوهی مافی پەنا بەری

پەنا بەری و پاراستنی زیاده و قەدەغەکردنی دیپۆرتکردنەوه بۆ هەمیشە ناخایەنیت: لە ریکارەکانی هەلوەشانەوه یان کشانەوه، BAMF لیکۆلینەوه لەوه دەکات کە نایا پنیوستە دۆخی پاراستنی پنیشتەر پیدراو هەلبۆشیتەوه یان نا. بەپێی نامارەکانی BAMF، پشکنینی لەو شێوهیه لەم دواییانەدا زیاتر لە دۆسیهیی هاوولاتیانی عێراقیشدا روویداوه.

هۆکاری مرویی: پەنا بەری و دۆخی کۆچبەری و قەدەغەکردنی دیپۆرتکردنەوه ئەگەر داوکاری مافی پەنا بەری پنیشکەش بە فەرمانگەیی فیدرالی بۆ کۆچ و پەنا بەرمان (BAMF) کراوه و بریارەکه ئەرینی بێت، ئەوا چەندین شێوهی پاراستن و مافی مانەوه لە ئەلمانیا هەیه:

- مافی پەنا بەری (مادهی 16a برگەیی 1 GG)
- پاراستنی کۆچکردن (§ 3 برگەیی 1 AsylG)
- پاراستنی یار مەتیدەر (§ 4 برگەیی 1 AsylG)
- قەدەغەکردنی دیپۆرتکردنەوه (§ 60 AufenthG & V)

ئەگەر یەکیک لەم جۆرە پاراستنەهە درابیت، تا ئەو کاتە ئەم ستانتوی پاراستنە هەیه، ناتوانریت دیپۆرت بکرینەوه! دریزی پاراستنەکه دەگۆریت بەپێی ئەوهی کام لەم جۆرە پاراستنەهە بەکار دەیت.

ئەگەر بریارێکی ئەرینی لەسەر داوکاری پەنا بەریت لە BAMF وەرگرت، دەتوانیت سکالا تۆمار بکەیت. بە زووترین کات پەيوەندی بە پاریزەرێکەوه بکە، چونکە دوا واده بۆ تۆمارکردنی سکالا تەنھا یەك هەفتەیه یان دوو هەفتەیه!

گروپە لاوازەکان

گروپە لاوازەکان ئەو کەسانەن کە بەهۆی بارودۆخی کەسیهه پنیوستانی بە پاراستنی تاییبەت هەیه. ئەم گروپانەیی خوار هه دەتوانریت بە کەسانی لاوازی تاییبەت لە عێراقەوه هەژمار بکرین (نەك لیستێکی ئەوا!):

نیزیدیەکان

لە ماوهی پنیشکەوتنی ئەوهی پنی دەگوتریت داعش، نیزیدییهکان بە تاییبەتی قوربانی کۆمەلکۆژی، کوشتن، لاقەکردن، شیواندن و رفاندن بوون. ئەم تاوانانە لە 19 ی ژانویهی 2024 لەلایەن بوندستاگی ئەلمانیهه وهك جینۆساید ناسینران. راپۆرتیکی مانگی نیسانی 2023 ی Pro Asyl und Wadi e.V. ئاسوی داهاووی نیزیدییهکان لە عێراق بە "تاریک بۆ نێستا" وەسف دەکات؛ لە راپۆرتەکهدا داوای قەدەغەکردنی راکواستنی نیزیدییهکان بۆ عێراق دەکات.

ژنان

ژنان لە عێراقدا چەندین جار رووبەرۆوی هەلاواردن دەبنەوه و زۆرجاریش بەشداریی یەکسان لە ژبانی سیاسی و کۆمەلایەتی و نابووریدا بنبەش دەکرین. بەپێی راپۆرتی میدیکا مۆندیال، توندوتیژی خیزانی و رەگەزبەش رۆل دەگریت. هەر وهه توندوتیژی سیکسی لە میژووی

پیشھاتەکانی نیستا سەبارەت بە دۆخی نیشتەجیبوونی ناوارەکانی عێراق

عێراقییەکان بە کۆی گشتی 28 ھزار و 224 کەس تا 31 ی ئابی 2023، گەورەترین گروپی ئەو کەسانەن لە ئەڵمانیا کە پێویستە وڵات بەجێھێڵن (25 ھزار و 623 کەسیان پلەمی دۆلۆنگیان ھەیە) - بەیسی وەلامی ئەو پرسبارەکان کە کلارا بونگەر (DIE LINKE) لە رۆژنامەیی بوندستاگدا پیشکەشی کردووە. زۆرجار روونەبوونەوی ناسنامە رێگرییە لە بەردەم رۆشتن، گەراندنەوی یان دیپورتکردنەوی. بەلام لە زۆر حالتدا دیپورتکردنەوی ئەنجام نەدرا چونکە پیشتر عێراق تەنها رێگەی بە گەراندنەوی خۆبەخشانە دەدا - بە ھەندیک جگە لە نیستسنا. ھەر وەھا ئەم بەربەستە نیستا بە راگیاندنی مەبەستی ھاوبەشی ئەڵمانیا و عێراق چارەسەر دەکریت. لە لایەکی Tagesschau لە 15 ی کانوونی دووەمی 2023 لە وتارەکە "Geheimer Migrationsdeal mit dem" (رێککەوتنی نەینی کۆچکردن لەگەڵ عێراق) نووسیبوونی:

"حکومەتی عێراق بەلێنی داووبو "ھەموو گەراندنەکان قبوڵ بکات".

لە لایەکی دیکە، ھەولێ زیادکردنی ھاوکاری لە بوارێ روونکردنەوی ناسنامە لە نیوان عێراق و ئەڵمانیا دەدریت. ئەمەش بریتییە لە ناسینەوی و پێدانی "بەلگەنامە ناسنامە گونجاو" بەر ھاوڵاتیانەکان کە لە وڵاتی دیکەدا نیشتەجین. ھەر وەھا پێویستە بتوانیت داتای باوومتری ئالوگۆر بکرت و چاوپێکەوتن لەگەڵ کارمەندانی بالیۆزخانە رێکبخریت.

بەگۆڕی زانیارییەکانی کۆماری پڕۆ ئاسیل لە مانگی تشرینی بەکەمی 2023، جاریکی دیکە ژمارەیی دیپورتکردنەکان بۆ عێراق بەرز دەبێتەو، ئەمەش بەشیکیش دەگەرێتەو بۆ ئەو ژمارە زۆرەیی بەلگەنامەیی گۆڕینی پاسپۆرت کە دەر چوو. ئەگەری دیپورتکردنەوی و نەبوونی شەفافیەت سەبارەت بە رێککەوتنی نیوان عێراق و حکومەتی فیدرالی ئەڵمانیا سووتەمەنی نەمەنی و ترسی عێراقییەکان لە رێوشوونی ئەگەری بۆ کۆتاییهێنان بە مانەمیان لە شلیسوویگ ھۆلشتاین زیاتر دەکات.

نامانج لەم بروشورە تیشک خستە سەر کێشەکانی ئەو کۆمەڵە کەسانەییە کە بەھۆی ئەم بابەتە کاریگەر بیان لەسەر. وەک رێنماییەک بۆ پەنابەران و لایەنگران، ئەم بروشورە ھۆلەدات نامۆژگاری و تێروانپێنان پیشکەش بکات سەبارەت بە مانەمی عێراقییەکان لە ئەڵمانیا.

ئەم بروشورە جێگەیی نامۆژگاری لە حالەتە تاکە کەسییەکان ناگرتەو، بەلکو تەنها وەک رێنماییەک کار دەکات. لە ھەر حالەتیکدا، بە توندی پیشیار دەکریت کە راویژ بە ناوھندیکی راویژگاری شارەزا و/یان پارێزەرێکی شارەزا بکەیت.

زانباری بۆ ناوارەکانی عێراق

ئەو عێراقییانە کە لە 1 ی ئابی 2023 ھو 25,623 کەسیان ھەیە و دۆخی دۆلۆنگیان ھەیە، گەورەترین گروپی ئەو کەسانەن کە دۆخی دۆلۆنگیان ھەیە لە ئەڵمانیا بەیسی و مزارەتی ناوخۆ و نیشتمانی فیدرالی. ئەو کەسانەیی ستاتوی دۆلۆنگیان ھەیە ناچارن وڵات بەجێھێڵن، بەلام دیپورتکردنەویان راگیراوە. وەک یاسایەک، خەلک مۆلەتی مانەمی دۆلۆنگ و ھەردەگرن ئەگەر داواکاری پەنابەر بیان رەتکرا بیتەو بەلام ھۆکار ھەیە بۆ ئەو نائوانریت (ھێشتا) دیپورت بکرنەو.

بەھۆی نەبوونی بەلگەنامەیی ناسنامە زۆر کەس نائوانریت دیپورت بکرنەو. یاداشتنامەیی نوێی لیکتێگەشتنی نیوان ئەڵمانیا و عێراق نیستا دەتوانیت ئەم ناستەنگە لابیات.

جگە لەمەش دەتوانیت دۆخی پاراستن لە لایەن فەرمانگەیی فیدرالی بۆ کۆچ و پەنابەران (BAMF) ھەلبۆشێنریتەو یان بکیشریتەو. لە نیستادا بەشیک لە عێراقییەکانیش کاریگەری ئەم کێشەییان لەسەر.

ئەم بروشورە بە پلەیی بەکەم وەک رێنماییە بۆ ئەو عێراقییانە کە لە ئەڵمانیا و مۆلەتی مانەمی دۆلۆنگیان ھەیە و بەدوای ئاسوی درێژخایەن و پارێزراوتردا دەگەڕێن بۆ مانەمی. لە خوارەو زانیاری و نامۆژگاری و ناویشانی پەموھندیکردن دەبێتەو کە دەتوانیت روویان لێ بکەیت.

مۆلەتی نیشتەجیبوون

بۆ ئەو جەنە ئەڵمانیا و لە وڵاتەکاندا بێننەو، ھاوڵاتیانی وڵاتی سینییم بە شیبوھەکی گشتی پێویستیان بە مۆلەتی نیشتەجیبوون ھەیە، واتە فیزا، مۆلەتی نیشتەجیبوون یان مۆلەتی مانەمی. فیزە و مۆلەتی نیشتەجیبوون دەتوانن ماوەی جیاوازیان ھەبێت و ھەمیشە بەستراوتەو بە ئامانجیکی دیار بکراوی نیشتەجیبوون.

دەبیت جیاوازی بکرت لە نیوان مۆلەتی مانەمی، ئیقامەتی کاتی (= مانەمی بۆ ماوەی ریکاری پەنابەری) و مۆلەتی مانەمی دۆلۆنگ (= پابەندیون بە جێھێشتنی وڵات بوونی ھەیە، بەلام لە نیستادا دیپورتکردنەو بە ھۆکاری یاسایی یان راستی نائوانریت؛ بەلام لە حالەتی پابەندیونیک جیبەجیکراو بۆ جێھێشتنی وڵات، ئەمە لە ھەر کاتیکدا دەکریت).³

3 بەیسی نامەکانی BAMF، 1160 بریار سەبارەت بە ریکارەکانی ھەلۆشاندەو لە مانگی یەک تا نازاری 2024 پەموھندی بە عێراقەو ھەبوو وەک وڵاتیکی رەسمەن (دووم گەورەترین ژمارە دوا سواری)، بروانە BAMF: نامەکانی نیستا، بلاوکردنەو: نازاری 2024، لەم لیکەدا بەر دەست:

https://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/DE/Statistik/AsylinZahlen/aktuelle-zahlen-maerz-2024.pdf?__blob=publicationFile&v=3 (abgerufen am 23.04.2024)

جگه له موش و مزارتی شلیسوگ-هۆلشتاین بۆ کاروباری کۆمه‌لایهتی، گه‌جان، خیزان، به‌سالاجووان، به‌کگرتن و به‌کسانی له 26 ی شوباتی 2024 فهرمانگی دهرکرد. 2 نهمش دیپورتکردنهموی ئهو عیراقیانهی که پنیوسته و لانت به‌جیهیلان به "له به‌نهره‌ندا مومکین" و مسف دهکات، واته دهموانریت خه‌لک دیپورتبکرینهوه به‌ی ئه‌وهی تاوانیک نه‌نجامبدهن یان وهک ههر شه‌یهک هه‌سه‌نگیندین. هه‌روه‌ها دیپورتکردنهموی ئیزیدییه‌کان به‌دور ناگریتهمه.

بۆیه به له‌به‌ر چاوترتی ئهم پاشخانه، پیمان خۆشه ئهم بروشوره به‌کاربه‌نین بۆ راکیشانی سه‌رنج بۆ دۆخی لاوازی عیراقیه ته‌حه‌مولکراوه‌کان به‌پیی یاسای ئیقامه و تیشک خستنه سه‌ر ئاسوکان بۆیان تا بتوانن دۆخی نیشته‌جیبوونیان مسوگه‌ر به‌کن.

تکایه ناگادارین: نهم بروشوره جینگه نامۆزگاری پیشیهی ناگریتهمه له سه‌نته‌ری نامۆزگاری و/یان پاریزه‌ریکه‌وه!

بارودۆخی عیراق

ومزارتی دهرموی فیدرالی له راپورتی بارودۆخی سالی 2022 دا باس له "دۆخیکي ئه‌منی هیشتا له‌ده‌به‌ده‌ر ناچگیر" له عیراق دهکات. زور کس وابه‌سته‌ی یارمه‌تییه‌ مرۆبیه‌کانن. هه‌روه‌ها نامازه به‌پیشیلکاری به‌ربلای مافه‌کانی مرۆف دهکات - له‌نیویاندا له‌لایه‌ن ده‌سه‌لاتدارانی ده‌وله‌تمه‌ - و توندوتیژی، له‌نیویاندا دژی خه‌لکی مه‌ده‌نی. هه‌روه‌ها راپورتی هیومان رایتس وۆچ بۆ سالی 2023 وینه‌یه‌کی و لاتیکی ناسک و له‌ده‌به‌ده‌ر دابه‌شکراو ده‌کیشیت.

جگه له نه‌کته‌ره‌کانی ده‌وله‌تی عیراق، میلیشیاکان و گروهه‌ نهمچه سه‌ربازییه‌کان - به‌گوته‌ی ومزارتی دهرموی فیدرالی - به‌ده‌وام ده‌بن له کاریگه‌ری له‌سه‌ر ده‌سه‌لات و دۆخی ئه‌منی له ناوچه جیاوازه‌کانی و لانتا. هه‌روه‌ها نه‌کته‌ره ناوچه‌بیه‌کانی وهک ئیران و تورکیا کاریگه‌رییه‌یان له عیراقدا هه‌بوو. جگه له‌موش له سالی 2022 دا هیرشی به‌ناو ده‌وله‌تی نیسلامی (داعش) پش هه‌بووه. له نه‌نجامدا نه‌بوونی سه‌قامگیری دروست ده‌بیت و ده‌وله‌تی عیراق ناتوانیت ئاسایشی پیویست بۆ هاو لاتیانی خۆی گه‌رنه‌تی بکات - به‌تاییه‌تی بۆ نه‌ندامانی هه‌ندیک که‌مینه‌کان. له پینگه‌ی خۆیدا، ومزارتی دهرموی فیدرالی هۆشدار ده‌دات له گه‌شتکردن بۆ عیراق، جگه له هه‌رنه‌می کوردستانی عیراق، که هاوکات پشینیاری ناگریت بۆ گه‌شتکردن "به‌هۆی ناسه‌قامگیری دۆخی ئه‌منی" (به‌روار: 14 ی ئایاری 2024).

به‌گوتیه‌ی راپورتی ومزارتی دهرموی، دۆخی ئابووری عیراق به‌تاییه‌تی باش نییه. پیشه‌سازی عیراق زور وابه‌سته‌ی که‌رتی نه‌وته. زور کس له هه‌زاریدا ده‌ژین؛ گه‌نده‌لی

<https://www.frsh.de/artikel/msjsfig-irak-rueckfuehrungen> 2
(له 23.04.2024 وهرگه‌یروه).

به‌ربلایه‌وه. دابینه‌کردنی کاره‌با و ئاوی متمانه‌پیکراو هه‌میشه له‌به‌رده‌ستی هه‌موو که‌سه‌یکدا نییه. ته‌نها نزیکه‌ی نیوه‌ی دابینه‌شوان ده‌ستیان به ئاوی پاکی خواردنهمه دهکات. به‌پیی راپورتی "Amnesty International"، به‌هۆی کاریگه‌رییه‌کانی گۆرانی که‌شوه‌هوا دۆخه‌که زیاتر خراپتر ده‌بیت. به‌گوته‌ی دهرمواناس و شاره‌زای به‌ناوبانگی عیراق پرۆفیسور د. جان ئیلهان کیزیلهان، توبینگن، چاودیری یزیشکی سه‌ره‌تایی له هه‌موو به‌شه‌کانی و لانتا گه‌رنه‌تی نییه؛ به تاییه‌تی، چاودیریکردنی نه‌خۆشیه‌یه دهرموانیه‌کان به‌س نییه.

دابینه‌شوانی عیراق له نه‌تمه‌وه و نایه‌ی جیاوازه‌ پیکهاتوون، که به‌پله‌ی جیاوازه له ناوچه جیاجاکی و لانتا دابه‌شبوون. به‌گوته‌ی پرۆفیسور د. کیزیلهان، پشینیله‌کارییه‌کانی مافی مرۆف و میژووی مملانی چهنین جار ده‌بیته هۆی پیکدادان له نیوان ئه‌و گروپانه‌دا. هه‌روه‌ها هه‌ لآوردن و نه‌بوونی پاراستن بۆ که‌مینه‌ نه‌ ته‌ وه‌ ی- ئاینیه‌ی کانی وه‌ ک ئیزیدی و دروز و مه‌ سیحیه‌ی کان هه‌ یه.

ژماره‌یه‌کی زور و جیگیر له ئاواره ناوچه‌بیه‌کان یه‌کێکه له ده‌ره‌نجامه‌کان. به‌گوته‌ی پرۆفیسور د. کیزیلهان، به‌شیکي زوریان چهنه‌ سالیکه له که‌مپه‌کانی په‌نابه‌ر اندا ده‌ژین؛ ژماره‌یه‌کی زور له‌و که‌سه‌نه‌ به‌ده‌ست زه‌بر و زه‌نگ و نه‌خۆشی دهرموانیه‌وه ده‌نلانی. راپورتیکی ئهم دوابیه‌ی Pro Asyl und Wadi e.V دهکاته ئه‌و نه‌نجامه‌ی که نه‌ندامانی که‌مینه‌کان به‌زوری به‌کرده‌وه هه‌چ به‌دیله‌کی راسته‌قینه‌ی هه‌له‌تانیان له عیراقدا نییه؛ به‌هۆی ئه‌زموون و نیگه‌رانییه‌کانی سه‌لامه‌تییه‌وه، به‌دوای پشنگه‌ریدا ده‌گه‌رنه‌ن له گروپی خۆیان و پیکه‌مه‌ ده‌میننه‌وه.

به‌گوتیه‌ی راپورتیه‌کانی "Amnesty International" له سالی 2022 مه‌وه، نه‌شه‌که‌نجه‌دان و مامه‌له‌ی خراپی دیکه له زیندانه‌کانی عیراق رووده‌دات. جگه له‌موش دهموانریت دادگاییکردنی نادادپه‌روه‌رانه یان زیندانیکردن به‌ی تومعت به‌دی بکرت، به‌تاییه‌تی له‌نیوان گومانلیکراوه‌کانی لایه‌نگرانی به‌ناو داعش. به‌پیی راپورتی ریکخراوی "Amnesty International"، سزای له‌سیداردان هیشتا له عیراقدا جیه‌جی ده‌کرت و تا ئیستاش جیه‌جی ده‌کرت. رۆژنامه‌نووسان و داکۆکیکارانی مافی مرۆف و چالاکوانان به‌تاییه‌تی له مه‌ترسییه‌کی گه‌رمه‌دان. چهنین جار ئامانجی زیندانیکردن؛ زور جار هیرشه‌کان دژی ئه‌وان بی سزا ده‌میننه‌وه. له 29 ی نیسانی 2024، ZDF راپورتی له‌سه‌ر کوشته‌ی کاریگه‌ری ئینته‌رنه‌تی ئۆم فه‌ه‌دا بلۆکرده‌وه و باسی له هیرشیکي چرت کرد بۆ سه‌ر " (...) هه‌موو شتی که له‌گه‌ل فه‌رمانی نیسلامی ناگوجنیت (...)".

ومزارتی دهرموی فیدرالی خۆی له راپورتیه‌که‌یدا سه‌بارته به دۆخی په‌نابه‌ری و دیپورتکردنهمه له سالی 2022 دا ده‌لنیت:

"سه‌لامه‌تی ئه‌و که‌سه‌نه‌ی له دهرموی و لانتهمه‌وه گه‌راو نه‌تمه‌وه، به‌نده به چهنین هۆکارمه‌وه - له‌وانه په‌یوه‌ندی نه‌تمه‌ویی و ناینینیان، ئاراسته‌ی سیاسییان و بارودۆخی سه‌ر زوی."

پرۆفیسور دکتور جان ئیلهان کیزیلهان، پنی وایه دیپورتکردنهمه ره‌وا نییه، به له‌به‌ر چاوترتی دۆخی ناچگیری عیراق بۆ نه‌ندامانی که‌مینه‌کان له ئیستادا.

عیراق وهک و لاتییک که خه لک وهک په نابهر لئییه وه دین

به پیتی ناماری فیرمانگهی ناماری فیدرالی، تا 31.12.2023، 281 هزار و 340 عیراقی له ئەلمانیایا بوون. وهک سالانی پیشوو، له سهرهتای سالی 2024 به پیتی نووسینگهی دهولتهتی شلیسویگ-هولشتاین بۆ کۆچهران و په نابهران، عیراق یه کتیک بووه له ده بهرترین ولاته که په ناخوازان له شلیسویگ-هولشتاین له سهرهتای سالی 2024 دا به ریزهی 9.1% لئییه وه هاتوون. بهگۆیره ناماری (BAMF) دۆخه که له سهر ناستی فیدرالی له چارهکی یه کهمی سالی 2024 هاوشنیه بووه، که عیراقیهکان تهنها 4.3% یان بیکهیناوه، به لام به پیتی ولاتی رهسهرن چوارم گروپی داواکاران بوون.

هۆکاری زۆر ههیه بۆ نهوهی خه لک له عیراقه وه بینه ئەلمانیایا و شلیسویگ هولشتاین. شهری عیراق له سالی 2003 کوتابی به دهسه ولاتی درێژ خایهنی سه دام حوسین هینا له ولاته و بووه هوی داگیرکردنی چهند سالیکی سه ربازی له لایهن ئەمریکا و هاوپهیمانهکانیه وه که له نهجامدا ناسه قامگیری و توندوتیژی و گۆرانکاری له هاوسهنگی هیزدا بهدوای خۆیدا هینا.¹

به پینه دوا راپورتی دۆخی نیستای و مزارهتی دهر مهوی فیدرالی له ئۆکتۆبهری 2022 مهه گریمانه دهکات که چهندین پیشیلکاری مافهکانی مرۆف نهجام بدریت. که مایه تیه ئایینییهکان توشی هه لواردنی راسته قینه دهین، له هه ندیک حالتهدا گۆشه گیریهکی توندیان له سه ره و دهولتهتی عیراقیش ناتوانیت پاریزگاری له که مینهکان له سه رتاسه ری ولاته مسۆگه ر بکات. به ردهوامی گهندهلی و توندوتیژی له لایهن میلیشیا چه کدارهکانه مه دهتوانیت هۆکاری نهگه ری زیاتر بیت بۆ بریاری جیهنشتنی ولاته.

سه ره رای بارودۆخی ناجیگیری عیراق، حکومهتی ئەلمانیایا له هاوینی 2023 دانوستاندی یاداشتیهکی لیکته گه یشتنی له گه ل کوماری عیراق کرد، که تا نیستاش له لایهن حکومهتی ئەلمانیایا به نهینی ده هیلر یه وه (به روار: نایاری 2024). وا گریمانه ده کريت که له یاداشتیهدا به تابه تهتی، گه رانه وهی خۆبه خشانه ی عیراقیهکان که مافی مانه میان له کوماری فیدرالی ئەلمانیایا نییه، هان بدریت. له هه مان کاتدا کۆمپانیای بېرۆ ئاسیل له مانگی تشرینی یه کهمی 2023 راپورتیهکی له سه ره سیاسهتی توندتری دیپورتکردنه وه به رامبه ر بهو عیراقیه نه ی که پتویسته ولاته به جیهنشتنی راپورتیهکی بلاو کرده وه.

1 هه روه ها دهوانن زانیاری زیاتر له سه ره نه م بابه ته له وتاره که ی شلیسر له لایهن پروفیسور دکتور جان نیله ان کیزیلهانه وه بئۆز نه وه، که له لیکه دا ده سته که مريت:

https://www.frsh.de/fileadmin/schlepper/schl_108/s108_56-59.pdf

فیرمانه که له لیکه دا ده سته که مريت:

زانیاری بۆ ئاواره‌کانی عێراق معلومات للاجئین من العِراق

